Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ, БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 13 (16236) | 1983 оной январиин 16, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

КПСС-эй ЦК-гай ПОЛИТБЮРОДО

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани боложо, СССР-эй байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойе һайндэрлэлгэдэ хабаадаха партийно-гүрэнэй делегациие толгойлжо, Москва ерээд байха үедэнь Кубын Компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай хоёрдохи секретарь, Кубын Республикын Гүрэнэй Соведэй ба Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи орлогшо, революционно зэбсэгтэ хүсэнүүдэй министр Рауль Кастро Рустай хөөрэлдөөнүүд тухай мэдээсэлые шагнаба.

Германиин социал-демократическа партиин Президиумэй гэшүүн, СДПГ-һээ ФРГ-эй канцлерта кандидат Г.-Й. Фогельтой хөөрэлдөөнүүд тухай мэдээсэл шагнагдаһан байна.

Хүн зоной ажаһуудалые хангадаг предприятинуудай, организацинуудай ба эмхи зургаануудай хүдэлмэриин гуримые һайжаруулха шухала байһан тухай заседани дээрэ һанамжануудаа халан абалсаа.

Хүн зоной ажаһуудалые хангадаг олон предприятинууд ажалшадай үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ байха үедэ ажалладаг. Тиимэһээ тэдэнэй олонхид шухала хэрэгтэй эд бараа худалдан абажа, хүн зониие хангалгын элдэб зүйлнүүдые хэрэглэжэ шадахагүй байна гэжэ тэмдэглэгдээ. Эдэ бүгэдэ ажалшадай зүгһөө шүүмжэлэл буруушаалгада ородог, ажалай журамда, ажалай бүтээсэдэ хангалтагүйгөөр нүлөөлжэ, эсэстээ обществодо ехэ хохидол ушаруулдаг байна. СССР-эй Министрнүүдэй Совет энэ хэрэгтэ гурим тогтоохо бодото хэмжээнүүдые һаяар хаража үзэхэ байна гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюро тэмдэглэбэ.

Эдеэ хоолой программые бэелүүлгэдэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюро промышленностиин эдеэ хоолой һалбаринуудта шухала хэрэгтэй технологическа түхеэрэлгэнүүдэй техническэ хэмжээе ба шанарые саашадань дээшэлүүлхэ, тэрэниие үйлэдбэрилгые һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүдые зүбшэн хэлсэбэ.

Эдеэ хоолой, мяха ба һүнэй, үрэ жэмэсэй овощой, загаһанай ба холимог тэжээлэй промышленностиин, худалдаа наймаанай болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудые оньһон техникээр зэбсэгжүүлгые түргэдхэхэ талаар шэглүүлэгдэһэн хэмжээнүүд зохихо министерствэнүүд болон албан зургаануудай зүгһөө абтаха байна.

Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин комиссинуудай ба комитедүүдэй болохоёо байгаа сессинүүдтэ совет делегацинуудай хабаадалгатай хэдэ хэдэн асуудалнууд заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ.

XI ТАБАН ЖЭЛ — АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

ЭРХИМЭЭР ХАНГАХА УЯЛГАТАЙБДИ

Эдэ үдэрнүүдтэ «Бурятшвейбыт» нэгэдэлэй коллективүүдтэ ажалай журам ...ангадхаха тухай москвагайхидай гар...һан үүсхэлые дэмжэһэн суглаанууд ...оложо байна. Бидэ Советскэ район до...роо эгээн түрүүлэн энэ үнэтэ үүсхэлы...нь һайшаан дэмжэбэбди.

Тиихэдэ минии ажалладаг дүрбэдэхи ...тельегэй хүдэлмэрилэгшэд москвагай...идай эдэбхи үүсхэлые ехэтэ һайшаан, ...жалай журам шангадхаха, үйлэдбэ...илдэг продукциингаа шанар дээшэлүүл...э талаар хэмжээнүүдые хараалаад, бэе...үүлжэ эхилэнхэй.

Хэнэйшье мэдэһээр хүн зоной ажа...уудалай хэрэглэмжэ хангалга жэлһээ ...элдэ һайжаржа байна. Тингэбэшье тэдэнэй эрилтэнүүд үдэр бүхэндэ ургажа, гүйсэд хангагданагүй гэжэ мэдэрэе. Ушар иимэһээ хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын бүхы хүдэлмэрилэгшэд улам эршэтэйгээр ажаллажа, гансал эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилхэ уялгатайбди.

ЛВРЗ-гэй хүдэлмэришэдые хангадаг «Мода» гэжэ дүрбэдэхи ательедэ би 39-дэхи жэлээ ажалланаб. Ажалаймни зүргэ 1944 онһоо эхитэй юм. Бүри багаһаа оёдолшон болохые хүсэдэг дээрэһээ 5-дахи класс дүүргэһэнэйнгээ удаа энэ ательедэ ажаллажа эхилээ һэм. Анхан түрүүн ерэхэдэмни, манай ателье хуушан модон гэр соо оршодог һэн. Һүүлээрнь, 1946 ондо, Комсомольская үйлсэдэхи байшанда ороо һэмди. Үшөөшье оло дахин районойнгоо ондо ондоо үйлсэнүүдээр зөөгөө бэлэйбди. Тиигэһээр 1972 оной июнь һара соо шэнэ байшамнай ашаглалгада үгтэжэ, арбаад жэлэй туршада уужам, һаруул байрада ажалланабди.

Ательегэймнай коллектив 5 бригадаһаа бүридэнэ. Эхэнэрнүүдэй плати оёхо хоёр бригада, эрэшүүлэй хубсаһа, мүн эрэшүүлэй гадар хубсаһанай хоёр бригада болон эхэнэрнүүдэй гадар хубсаһанай нэгэ бригада тоологдодог. Манай бригада эрэшүүлэй хубсаһа оёдог юм. Бригадамнай 9 хүнһөө бүридэнэ. Энэмнай ателье соогоо эрхим коллектив болоно гэжэ хэлэхэдэ, алдуу болохогүй гээд һанагдана.

Манай бригадынхид үнгэрһэн жэлэйнгээ түсэбые 117 процент дүүргээ, тиигэжэ СССР-эй байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойн хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа бэелүүлээ гээшэ. Харин шэнэ жэлэйнгээ түрүүшын арбан үдэрэй түсэбөөр 800 түхэригэй продукци гаргаха һаа, 1100 түхэригтэ хүргөө гэхэ гү, али абаһан түсэбөө 138 процент дүүргэһэн байнабди.

1982 оной дүнгөөр бригададамнай «Коммунис ажалай бригада» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдонхой, мүн «СССР-эй 60 жэлэй ойн нэрэмжэтэ коллектив» гэһэн хүндэтэ нэрэдэ хүртэнхэйбди. Тиихэдэ профсоюзуудай XVII съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ шалгаран гараа бэлэйбди.

Иимэ амжалтануудые туйлаха, хододоо түрүү зэргэдэ жагсаха хэрэгтэмнай коллективэймнай эбтэй этэй, бэе бэедээ алишье сагта туһалхаар бэлэн байһаниинь бодотоор гэршэлжэ, ехэхэн нүлөө үзүүлээ бшуу. Бригададамнай түрүү үзэл бодолтой, шударгы бэрхэ хүнүүд олон юм. Багахан коллективэймнай 5 гэшүүн «Коммунис ажалай ударник» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Эдэнэр хэд бэ гэхэдэ: Н. Б. Будаева, Г. Ф. Залуцкая, А. Д. Пономарева, Л. Г. Можайка, Л. Д. Басанова гэгшэд болоно. Олон жэл соо хамта ажаллажа байһан эдэ нүхэд тухайгаа хөөрэхэ хүсэл түрэнэ. Нина Будаева гэжэ залуухан басаган арбаад жэлэй урда тээ манай ательедэ ажаллахаар ерэжэ, минии һурагша болоһон юм. Тэрэ гэһээр, һанаад үзэхэдэ, ехэшье удаан саг үнгэрөөгүй шэнги аад, тоолохо, дурдаха болоо һаа, бэрхэшээлшье, баяршье — хуу барандаа тохёолдоһон лэ байха даа. Теэд Нина мүнөө намһаа үлүү дүршэлтэй, бэрхэ оёдолшон болонхой. Иимэ бэрхэ шабитай байһандаа, бишье омогорхон баярланаб. Тэрэ мүнөө ажалай ветеран боложо ябана. Үнгэрһэн жэлдэ социалис мүрысөөндэ онсо шалгаржа, ателье соогоо түрүү һуурида гараһан байна.

Мүн нэгэдэхи классай мастер Л. Г. Можайка мүн лэ ажалай ветеран, залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэ болоно. Тэрэ бригадынгаа эгээл харюусалгатай, хүндэ хүдэлмэриие дүүргэдэг.

Манай ательегэй эсхэгшэ Е. Я. Усольцева тухай дурдангүй гарамаар бэшэ, Екатерина Яковлевна эсхэгшээр 20 гаран жэлэй туршада хүдэлнэ. Энэмнай нэгэдэл соогоо эгээ түрүүлэн бригадна арга нэбтэрүүлжэ эхилһэн. Хэжэ байһан ажалдаа харюусалгатайгаар, өөртөө, мүн хажуудахи нүхэдтөө эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг юм. Республикымнай бүхы шахуу районуудһаа ерэһэн залуу эсхэгшэдые Екатерина Яковлевна өөрынгөө мэргэжэлдэ дуратайгаар, үнэн сэхээр һургахые оролдоно. Коммунис ажалай ударник юм.

Мүнөө бидэ «үндэр соёл болбосоролтой цех болохо» гэһэн уряа доро ажалланабди. Энэ жэлэй хоёрдохи кварталһаа хубсаһа угалзатуулан гоёохо шэнэ арга нэбтэрүүлхэ зорилготойбди. Тиихэдэ гурбадахи кварталда үндэр разрядай болохоор түсэблэнэбди. Коллектив дотороо бригадна гурим байгуулһан сагһаа хойшо ажалаймнай бүтээсэ. продукциин шанар эрид дээшэлээ, ажалай журамшье һайжараа.

КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он) Пленум дээрэ коллектив, цех, бригада бүхэнэй гэшүүдэй хоорондохи харилсаа бэхижүүлхэ, харюусалгыень, мүн үйлэдбэриин хүтэлбэрилэгшэдэй үүргэ дээшэлүүлгэ тон шухала гэжэ тэмдэглэһэн байна.

«Шанар һайтай, бүтээсэ ехэтэй хүдэлмэриис, үүсхэл эдэбхи гаргаха һүбэлгэн ябадалые урмашуулхаар экономическа болон эмхидхэлэй эрхэ нүхэсэлнүүдые байгуулха шухала», — гээд КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Ю. В. Андропов онсолоо бэлэй.

Эдэ үгэнүүдтэ харюу болгон, эрхимээр ажаллажа, бригадна гурим, нэгэ наряд коллектив соогоо улам үргэнөөр нэбтэрүүлэн, байгша оной 7 һарын түсэбые түрэл Буряадайнгаа алдарта 60 жэлэй ойн болотор дүүргэхын тула оролдохобди.

И. БОГОМОЛОВА,
«Бурятшвейбыт» нэгэдэлэй дүрбэдэхи ательегэй бригадир.

СОВЕТ-КАМПУЧИИН ХАНИ БАРИСААН БЭХИЖЭНЭ

Совет-кампучиин хани барисаанай недели январиин 14-дэ манай орон дотор дүүрэбэ. Тэрэ аха дүү арадай ажабайдалай гайхамшагта үйлэ хэрэгтэ — НРК-гай национальна үдэртэ зорюулагдаһан байгаа.

Ази болон Африкын арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын эмхиин (ОСНАА) уряагаар Кампучиин, Лаосой ба Вьетнамай арадуудтай һаналаа нэгэдэлгын үдэр январиин 7-до бүхы дэлхэй дээрэ тэмдэглэгдэһэн байгаа. Пол Подой шуһата муухай засаг захиргаан дүрбэн жэлэй урда тээ эгээл энэ үдэр унагаагдажа, Кампучиин Арадай Республика соносхогдоо һэн.

Хани барисаанай митингнүүд, үдэшэнүүд, олониитын суглаанууд Москвада, Эрхүүдэ, Фрунзида, Сухумида, Нукуста, ороной бусад хото городуудта болобо. Шэнэ байдал байгуулжа байһан НРК-гай арадтай һанал нэгэтэй байһанаа совет хүнүүд мэдүүлбэ. Хоёр ороной хани барисаанай бүлгэмүүд совет-кампучиин аха дүү ёһоной хани харилсаае хүгжөөлгэдэ ехэ хубитаяа оруулна гэжэ тэмдэглэгдээ.

Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ даaһан байдалай түлөө Кампучиин эрэлхэг арадай тэмсэл тухай, амгалан тайбан, зохёон байгуулхы ажал тухай хөөрэһэн фотовыставкэнүүд неделиин үргэн ехэ программада оруулагдаһан байна. Кинофестивальнууд, номой выставкэнүүд эмхидхэгдэбэ.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА ТҮГЭС БЭЛДЭХЭ

КАЛИНИН. Россин Түбэй экономическа районой областьнуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй, агропромышленна комплексдо ородог РСФСР-эй министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүблөөн январиин 14-дэ эндэ боложо, хабарай тарилгада бэлэдхэлэй гол шухала зорилгонуудые хаража үзэһэн байгаа.

1983 ондо, бүхы табан жэлдэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгын, гүрэндэ худалдалгын түсэбүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын тула зохихо хэмжээ ябуулганууд, шиидхэгдээгүй асуудалнууд зүблөөн дээрэ хэлсэгдэбэ. Үрэһэ хүрэнгэ болон оньһото техникэ бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Поли дээрэ һаатан зогсохогүйн, ургасаяа гээхэгүйн тула машина бүхэниие мүнөө хоёр, гурба дахин шалгаха хэрэгтэй гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Колхоз, совхозууд газарай үрэжэл дээшэлүүлхэ тухай, үтэгжүүлгэ ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ тухай анхаралаа хандуулха зэргэтэй.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев зүблөөн дээрэ үгэ хэлэбэ.

* * *

Калининска областьдо ерээд байха үедөө М. С. Соломенцев промышленна предприятинуудта, барилгануудта хүрэһэн, областной промышленна выставкэ дээрэ арадай хэрэглэмжын эд бараанай табигдаһан таһагтай танилсаһан байгаа.

М. С. Соломенцевтой хамта КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь П. А. Леонов, областной гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. И. Ильенков ябалсаба.

(ТАСС).

Республикымнай ажалай үдэр

...ОНИД ХУРЬГАЛХАНЬ

...дэ үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй республикын ажахы...та хонидой хурьгалха, харюусалгатай хаһа хүрэжэ ...э. Гааргын совхоздо энэ хүдэлмэри үргэн дэлисэтэй... ябуулагдана. Хурьгадай болон хонидой байха байра...д, досоохи пеэшэнгүүдынь заһабарилагдаа, һэльбэн ...элэгдээ. Харша хаамагууд, эм дом хүсэд хүрэхөөр ...арганхай.

...нэ ажахын хонишод харюусалгатай хаһадаа мүнөө ...э, харин халуун нажарһаа бэлдэжэ эхилээ гэжэ тэм...эхэ хэрэгтэй. Нооһо хайшалалгын һүүлээр хурьгадаа ...ээнь һалгааһан байна. Игэжэ эхэ хонидоо һайса ...руулһан, хүсэ шадалыень нэмээһэн юм. Энэ хэрэгые ...озой дүршэлтэй хонишод С. Э. Тыхеева, Д. У. Шар...ов гэгшэд жэншэдгүй бэелүүлээ. Эдэнэр байгша ондо ...н бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ дүүрэн арга ...мжотой.

В. ГАРМАЕВ.

...урамхаанай район.

С. М. КИРОВЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ ЗАВОДОЙ КОМПЛЕКСНО БРИГАДЫН БРИГАДИР АННА МУНКОЖАПОВНА БАТУЕВА ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ НЭГЭН БОЛОНО. ТЭРЭНЭЙ ХҮТЭЛБЭРИЛДЭГ БРИГАДЫНХИД ЭНЭ ЖЭЛЭЙ ИЮЛЬ ҺАРЫН ТҮСЭБӨӨР ХҮДЭЛЖЭ БАЙНА. ТҮРҮҮ КОЛЛЕКТИВЭЙ ГЭШҮҮДЭЙ ГАРГАҺАН ПРОДУКЦИ — ҮНГЭТЭ АМҺАРТАНУУД ҺАЙН ШАНАРААРАА ШАЛГАРЖА, ХУДАЛДАН АБАГШАДАЙ ДУРА ТАТАДАГ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. М. БАТУЕВА.

А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

...МЖАЛТАЯА ...РЬБАДХАНА

...ухэсоюзна социалис мү...өөндэ оролсоһон Прибай...ин районой «Ильинкин...» совхозой һаалиин фер...үдэй коллективүүд шэ...жэлэй түрүүшын үдэр...эршэмтэйгээр ажаллана. ...ндэ һү тушааха жэ...гээ түсэбые 10 үдэрөөр ...шалан дүүргэһэн Иль...ын, Юговскэ фермын ...ишад эдэ үдэрнүүдтэ ...дхэлэй пунктда эрхим ...артай продукци тушаа...

...бэлжэлгын энэ үедэ ха...алжа байһан үнеэдэйн... һү шэмые эрид дээшэ...жэ байһан дурсагдагша ...энүүдэй коллективүүд ...даа тэжээлыень заабол ...ржуулан эдюулнэ.

Н. УГРЮМОВ.

ТУГАЛНУУДЫНЬ ТОБИР ТАРГАН

Дээдэ-Бургалтайн һаалиин фермэдэ хорёод жэлэй туршада тугалшанаар ажалладаг Дамдин Жамцуевич Чойдоров одоошье баян дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ нүхэрнай Очир хүбүүтэйгээ хамта 1982 ондо гараһан тугалнуудые түлжүүлнэ. Гэр бүлөөрөө ажалладаг тугалшад һүүлэй һаранuудта горитой амжалта туйлана. Һаяхан тугалнуудыень шэгнэхэдэнь тэдэнь тул бүреэ шэгнүүрээ үдэртэ 430—440 граммаар нэмээһэн байгаа юм.

Үбэлэй һарануудта тугалнуудаа шэмэтэй тэжээлээр хооллуулжа һайнаар ондо оруулхын түлөө малшад ехэхэн оролдолго гаргана. Жэшээлбэл, үдэр бүри тугал бүхэндөө нэгэ килограмм талха тариaнай зүйл, үбһэ, зелёнко эдюулнэ. Мүн бүлеэн уһаар дуран соогоо ундалуулагдана.

Даажа абаһан тугалнуудаа гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула илангаяа нарай тугалнуудайнгаа байрада таһалгаряагүй дезинфекци хэжэ, боксово аргаар харууһалдаг юм. Игэжэ абтаһан тугалнуудаа һайнаар тобиржуулагшад мүрысөөндэ онсо эрхимлэнэ гээшэ.

Ажалдаа онсо харюусалгатайгаар хандажа, эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилдэг тугалшан Дамдин Чойдоров зундаа ниитынгээ адууһа малда 380 центнер һайн шанартай үбһэ бэлэдхэһэн юм. Тэжээл бэлэдхэхэ үедэнь тугалшадта Дамдинай һамган Хандама, тиихэдэ Цыпилма, Дулма-Сурун, Нима-Сурун басагадынь горитой туһаламжа үзүүлээ һэн.

Зэдын районой «Мир» колхозой тугалшад мүнөө арбан нэгэдэхи таба жэлэй гурбадахи жэлдэ абтаһан социалис уялгаяа сүм дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ, бэлиг шадабаряа гарган ажаллана.

Т. БАДМАЕВА.

АШАГ ШЭМЫЕНЬ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Хяагтын совхозой ахамад ветеринарна врач Д. П. Осеевэй хөөрөөнһөө

Үбһэ тэжээлэй элбэг байгаал һаань, адууһа малһаа ашаг шэмэ ехээр абахань барагтай ааб даа гэһэншүүгээр зариман һанадаг. Үнэндөө, энэмнай даншье тиимэ бэшэ. Үнеэдһээ һү ехээр һааха, хонидһоо нооһо горитой хайшалха, үхэрнүүдые түргэнөөр таргалуулха, мүн бүхы эхэ малһаа түл олоор абахын тула олохон юумэн хэрэгтэй.

Түбхын түрүүн малшан бүхэнэй дааһан ажалдаа тон харюусалга ехэтэйгээр хандажа, бүхы мэргэжэл шадабаряа зорюулжа хүдэлһэнһөө ехэ юумэн дулдыдадаг. Хоёрдохёор, илангаяа үбэлэй сагта бүхы үбһэ тэжээлые һайнаар буйлуулжа, бүри шанартай, шэмэ ехэтэй болгожо малда эдеэлүүлхэ гээшэ баһал тон шухала. Тэрэнэй саада тээ адууһа малые хаһа саг соонь эдеэлүүлхэ, уһалха, оролдосотойгоор адуулха, үүлтэрыень һайжаруулха, искусственна аргаар үрэжүүлхэ гэхэ мэтэ зайлашагүй эрилтэнүүд олон ааб даа.

Мүнөө энэ статья соогоо үбһэ тэжээлые зүбөөр шанаржуулжа, малай бэедэ шухала хэрэгтэй минеральна зүйлнүүдые холилсохо, һайнаар буйлуулха талаар манай совхоздо үбэлэй сагта ямар хүдэлмэриин хэгдэжэ байһан тухай, зарим тэды харуулха хүсэлтэйб.

Сэхыень хэлэхэдэ, манай ажахыда үбэлжэлгын үедэ үхэр малдаа дуран сооньбардамаар хаяжа эдюулхээр тиимэ элбэг ехэ үбһэ тэжээл хэзээдэшье бэлэдхэгдэдэггүй. Тиигэхэ арга боломжошье үгы юм. Тарялан, сабшаламнай диилэнхидээ элһэлиг хүрьһэтэй хуурай добо газарта оршодог. Халтад гэхэдээл, хоёр-гурбан жэл болоод лэ ган гасуур тохёолдодог. Тусхайлбал, үнгэрһэн 1982 ондо шиг нойтоной яһала горитой оролдоһон жэлдэшье малаа үбһэ тэжээлээр 30 гаран процент хангаабди. Энээнэй урда жэлдэ тэрэмнай бүришье бага байгаа.

Эгээл тиимэһээ үбһэ тэжээлые буйлуулха, элдэб шэнэ онол арга, түрүү технологи үргэнөөр хэрэглэжэ шанаржуулха гээшэ манда айхабтар шухала болоно.

Жэшээлхэдэ, һүүлэй хоёр жэлдэ бидэ отделени бүхэндэ тусхай цех эмхидхэжэ, бүхы үбһэ. һолоомые хэршээд, холёод малдаа эдюулдэг болонхойбди. Тиихэдэ нарай хурьгад, тугалнуудта, поршоонхонуудта, эхэ малда минеральна тэжээл — микро болон макро зүйлнүүдые холиһон тэжээл, гидропонно аргаар ургуулһан ногоо һайса эдюулнэбди. Малда эдюулхэ ороо һо тарианай зүйлэй тон багa байһан урзанда, нёдондо жэлэй үбэлжэлгэнүүдэй үедэшье имагтал минеральна болон холимол тэжээл ехээр бэлдэжэ эдюулһэнэй ашаар лэ хурьгад олоор абтаа. нооһоншье горитой хайшалагдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Үнгэрһэн 1982 ондо совхоз зуун эхэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 85 хурьга түлжүүлээ. Манай дүрэн ахалагша хонишоднай П. П. Самданов, Е. Р. Жамбалова, В. В. Бугрей, Б. Д. Самбуев гэгшэд зуун эхэ хонин бүриһөө 100-һаа дээшэ хурьга абажа. түлжүүлээ юм. Үнинэй түрүү бэрхэ гэжэ солотой хонишон Пурбо Пурбуевич Самдановтан гэр бүлөөрөө зуун эхэ хонин бүриһөө 118 хурьга түлжүүлжэ, хонин бүхэнһөө 4.7 килограмм нооһо хайшалаа. Мүн ажахыда хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 3.9 килограмм нооһон хайшалагдажа, бүхыдэнь 877 центнер «сагаан алтан» гүрэндэ худалдагдаа гэхэ гү, али түсэб 127 процент дүүргэгдээ һэн. Һая наашадаашье совхоз хонидһоо иимэ ехэ нооһо хайшалаагүй байһан. Тэрэшэлэн үнгэрһэн жэлдэ гүрэндэ шэгнүүр ехэтэй, тарган хонид тушаагдаа. Жэшээлхэдэ, мяханай комбинадта ябуулагдаһан хонидой 2000 гаранниинь тус бүридөө 50 килограммһаа дээшэ шэгнүүртэй байгаа гэхэ гү, али тэдэмнай тус тустаа 93 түхэриг сэнтэй болоо.

Бүхы үбһэ тэжээлые һайнаар буйлуулжа, шанаржуулжа, үхэр малда, илангаяа үнеэдтэ эдюулдэг болоһоной ашаар фермэнүүднай нёдондо һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргээ һэн. Хамталань 9980 центнер сагаан эдеэ гүрэндэ худалдаха түсэбтэй һаа, тэрэнээ 11 мянга гаран центнертэ хүргөөбди. Совхоздо үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 1950 үлүүтэй килограмм һүн һаагдаа. Манай түрүү һаалишад Г. Л. Шульгина, К. А. Алемасова, А. М. Мостовская, Х. Б. Цыремпилова, Ф. Ц. Бариева гэгшэд үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 2130—2500 килограмм һү һааһан байна.

Малай бэедэ тон шухала хэрэгтэй бодосуудые үгэдэг, ашаг шэмыень дээшэлүүлхээр минеральна тэжээлые хайшан гээд бэлдэдэг, ямар гуримаар малдаа эдюулдэг тухайгаа тобшо тэдыгээр хэлэхэ ушартай болоно.

Энэ ябажа байһан үбэлжэлгын үедэ фермэ, гүүртэ, отарануудта малай эдихэ тэжээл урһынхидэ орходоо яһала элбэг. Тиигэбэшье һаань, нарһанай шэлбүүһэ гурил болгоод, минеральна зүйлнүүдые баһал талхан болгожо, брикет бариад, гидропонно аргаар ногоо ургуулаад, түрэхэ хонидто, нарай тугалнуудта, поршоонхонуудта эдюулнэбди.

МАЛ АЖАЛ — онсо шухала һалбари

Минерально- дабһатай тэжээлэй брикет яажа буйлуулагданаб гээд харуулхада иимэ. Жэшээлхэдэ, 500 грамм тэжээлэй дабһа 10 литр уһанда худхаад, дээрэнь хлористо кобальтын 125 таблеткэ, 50—100 грамм түмэрэй байбан, 25 грамм ногоон байбан, 100—200 грамм мохи (серэ), 400—400 грамм трикальциин фосфат, 50 грамм иодисто кали, 1 грамм марганцева кали холёод, үшөө юрын талха хэжэ, үдхэн болотор худхадаг. Тэрэнээ бага багаар, 400—500 граммаар брикет болгожо хабтайлгаад хатаадаг юм. Хонидой түлэг хурьгалжа байхада томохон хурьган бүхэндэ 1 брикет эдюулдэгбди. Иимэ тэжээл эдиһэн хурьгад тобир сула, өөдэргэн һайн байдаг. Илангаяа бэедэнь кальци, фосфор, магни, натри, хлор гэхэ мэтэ бодосуудай дуталдахада, нарай мал ёһоор өөдэлдэггүй, үлбэртэшэдэг, элдэб үбшэндэшье нэрбэгдэдэг байна.

Энээниие буйлуулдаг цехтэ Ц. Д. Осеева, Р. В. Деловоска гэгшэд хүдэлнэ. Тэдэнэр үдэрэй 3 мэшээг гэхэ гү, али 270 килограмм брикет бэлдэнэ. Мүн эдэнэр гидропонно аргаар ногоо ургуулна. 100 хайрсаг соо обёосой, шэнисын, кукурузын үрэһэ таряад, тус бүриһөөнь 5 килограмм ногоо ургуулжа абадаг юм.

Январь һарада хонидой түрэжэ эхилхэдэ, хурьгадта иимэ тэжээл тусхай нормоор үгтэхэ юм. Хурьган бүхэндэ суудхын 1—2 миллиграмм кобальтын, 20 миллиграмм ногоон болон түмэрэй байбанай, 2—5 грамм мохиной, 1—2 миллиграмм марганцева гашуун кальциин хүртэхөөр эдюулэгдэхэ зэргэтэй.

Энээнһээ гадна, үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо хонидоо һайнаар адуулха, нормын ёһоор үбһэ тэжээл эдюулхынгээ хажуугаар, тус бүридэнь үдэрэй 200—400 грамм хүрэтэр нарһанай ногоон шэлбүүһэ үгэлсэнэбди. Шэнэ жэлдэ 10,9 мянган эхэ хонид болон бэеэ хүсэһэн эмэ түлгэ, зуһагуудһаа хамтадань 10,7—10,8 мянганһаа үсөөн бэшэ гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 90 хурьга абажа түлжүүлхэ байнабди. Тиимэһээ нарай хурьгадые нэгэшье гарза хоролтогүйгөөр томо болгохо гээшэ зайлашагүй шухала.

Совхозой һаалишад үбэлжэлгын үедэ һү һааляа дээшэлүүлхын түлөө баһал эршэмтэйгээр тэмсэнэ. Мүнөө фермэнүүдтэ һаамхай үнеэн бүхэндэ үдэрэй 4 килограмм үбһэн. мүн һолоомо, талха тарианай зүйл холижо, гидролизно аргаар буйлуулһан 20 килограмм үдхэн бурдууг, 25 килограмм силос, һаагдаһан һүнэй литр бүхэндэ 500 грамм талхан эдюулэгдэнэ. Тиигэжэ хоёр фермэдэ сүүдхэдээ дунда зэргээр, 2350—2400 килограмм һүн абтана гэхэ гү, али үнеэн бүхэнһөө 7,5—8 килограмм һүн һаагдана.

Манай совхозой малшад, хонишод, һаалишад үбэлжэлгын үедэ малайнгаа тэжээлые һайнаар буйлуулжа, бүри шэмэтэй шанартай болгожо эдюулхэ гэжэ оролдоно. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ туйлаһан зарим тэды һайн үрэ дүнгүүдээ улам арьбадхаха, шэнэ 1983 ондо мяха, һү, нооһо үшөө ехээр үйлэдбэрилхэ, тэдэниие гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаринуудаа үлүүлэн дүүргэхэ, тугал, хурьга, поршоонхо, унага үшөө олоор абахын түлөө бүри эршэмтэйгээр тэмсэхэ байна.

М. НАМЖИЛОВ
бэшэжэ абаба.
Хяагтын район.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЖЭШЭЭГЭЭР

...Түнхэнэй районой колхоз, совхозууд ...н баярта жэлые яһала амжалтатай ...гэсхөө. Эдэ үдэрнүүдтэ мал ажалай ...үртэ, отара болон фермэнүүдтэ үнгэр...н жэлэй дүн согсологдоно, энэ жэлдэ ...элүүлэгдэхэ түсэбүүд хараалагдана.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй гурбада... жэлдэ мал ажалай продукциие дээ...лүүлхэ талаар эдэнэр яһала ехэ хү...лмэри ябуулхаар хараална. Энэ жэлэй ...лай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэ..., мал ажахын хүгжэлтэдэ амжалта ...йлаха арга боломжонууд бии гэжэ ...рүүшүүлэй жэшээ харуулна.

Үнгэрһэн жэлдэ районой ажахынуу...й малшад жэлэйнгээ уялгануудые ам...алтатай дүүргэбэ. Жэшээлхэдэ, Саяа...й совхозой Улаан-Горхоной һү һаалиин ...ермын һаалишад гурбан мянгата...й зэргэдэ гаранхай. Энэ ажахын дүр...лтэй һаалишан Г. Бандеев нёдондо үнеэн бүриһөө 3229 килограмм һү һаажа, социалис мүрысөөндэ түрүүлээ. Тэрээнһээ оройдоол нэгэ килограммаар гээгдэһэн Л. Ошоров хоёрдохи һуурида гараа. Фермын залуу малшан Е. Сагалуева үнеэн бүриһөө гурбан мянган килограмм һү һаажа, гурбадахи һуури эзэлээ.

«Сибиряк» колхозой Зариин МТФ-гэй һаалишан Г. Амбаева районой түрүүшүүлэй тоодо оронхой. Энэ дүршэлтэй малшан үнеэн бүриһөө 3086 килограмм һү һааһан байна.

Байгша ондо районой малшадай бэелүүлхэ зорилгонууд угаа ехэ. Тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэхын тула һаалишад, үхэршэд, хонишод жэлэй эхинһээ эдэбхитэйгээр хүдэлжэ, КПСС-эй ЦК-гай майн (1982 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ харюу болгон ажаллана.

В. ТУЛАЕВ.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

МҮРЫСӨӨ ЗҮБӨӨР ЭМХИДХЭХЭ ШУХАЛА

Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада байгаалиин эрхэ байдал ажал хүдэлмэриемнай һайсал гасалантуулаа, хойшо татаа гээшэ. Гол түлэб энээнһээ,мүн бусадшье шалтагаанһаа уламжалан, арбадахи табан жэлэй даабаринуудые дүүргэжэ шадаагүйбди. Мал ажалай зарим продуктнуудаар үнгэрһэн жэлэй түсэбые бэелүүлжэ шадаагүймнай элитэ.

КПСС-эй XXVI съездын болон партиин ЦК-гай майн (1982 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула урдамнай ехэ зорилгонууд табигданхай. Тиихэдэ журам бэхижүүлгэ болон хүтэлбэрилэгшэдэй даалгагдаһан хүдэлмэриин түлөө харюусалгыень дээшэлүүлгэ мүнөө тон ехэ удха шанартай болоо. Гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын түлөө эгээл түрүүн хүтэлбэрилэгшэдһөө асууха гээшэмнай тон зүб. Парти хадаа түсэбые хуулида адляар хаража, тэрэнэй заатагүй дүүргэлтые мүн лэ хуулита ёһоор баримталхые заана.

Эдэ эрилтэнүүдэй үндэһөөр өөһэдынгөө ажал хэрэгые эрьен харабал, гэмшэмээр байдалтай байнабди. Ушарынь гэхэдэ, бидэ түсэбые заатагүй дүүргэхын түлөө бэе бэедээ эрилтэ багатайгаар ханданабди. Кварталай гү, али һарын түсэбэй дүүргэгдээгүй байгаа һаа, зэмэтэ нюурһаа хуулита ёһоор «юундэ түсэб дүүргэгдээгүйб?» — гэжэ асуунагүйбди. Һаалишаншье байг, механизаторшье — хамаагүй, үдэрэй, һарын түсэбэй түлөө адлил асуугдаха ёһотой. Сагай эрилтын ёһоор, бултанаймнай харюусалга дээшэлхэ ёһотой ха юм.

Районоймнай ажахынуудта экономическа хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Табан жэлэй, квартал болон һарын дүнгүүдээр экономическа гүнзэгы шэнжэлэл хэгдэнэгүй гэхэ байнаб. Тиимэһээ олонхи ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд ажахынгаа экономическа байдалые мэдэнэгүй гээшэ. Эндэ би ажахын жиирэй хүдэлмэрилэгшэдые дурданагүйб. Үнэн дээрээ һаа, эдэнэршье хүдэлжэ байһан ажахынгаа отделени гү, али фермэ, участогайнгаа экономическа байдалые мэдэхэ зэргэтэй ха юм даа.

Һайнаар хэгдэһэн шэнжэлэл хадаа ажахы эрхилэгшэдэй ажал ябуулгын хэмжээе харуулһан толи болоно гээшэ. Тиигэбэшье манай олонхи мэргэжэлтэд, отделенинүүдые эрхилэгшэд ажалаа холо харасагүйгөөр эрхилнэ, социалис мүрысөө ашаүрэтэйгөөр үүсхэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ түйлажа шаданагүй.

Социалис мүрысөө эмхидхэнгүйгөөр үйлэдбэри хүгжөөжэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлжэ, гүрэнэй түсэбүүдые амжалтатай бэелүүлжэ болохогүйнь мэдээжэ. Районой партийна болон профсоюзна организацинууд энэ асуудалда горитой анхарал хандуулдаг байгаа, хандуулнашье гээшэ. Мүнөө үеын таряашан бүхэн, малшан бүхэн профсоюзна организациин гэшүүн байдаг. Мүрысөөнэй түрүү дүй дүршэлтэй танилсаха ба тэрэниие дэлгэрүүлхэ, мүрысөөнэй ашаүрые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ профсоюзай коллективүүдэй үүргэ тон ехэ. Гэхэ зуура, эршэ дэлисэ ехэтэй мүрысөө эмхидхэлгэдэмнай нилээд дутуу дунданууд үзэгдэдэг гээшэ. Ажахынуудта үнгэргэгдэһэн мүрысөөнэй дүн гаргахадаа, заншалта нэгэл онол арга хэрэглэдэг байнабди. Жэшээнь, үйлэдбэриин жэлэй дүн, нэгэ гектар газарай ургаса, нэгэ үнеэнэй һаам, малай суудхын шэгнүүр гэхэ мэтэшэлэн. Тиимэһээ ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ социалис мүрысөөнэй бүхы арга боломжонууд сүм хэрэглэгдэнэгүй. Юундэб гэхэдэ, хүдөөгэй ажалшанай үйлэдбэридэ хэр зэргэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадаһан, тэрэнэй бодото байдалай арга боломжонуудай ямараар хэрэглэһэн хараада абтанагүй бшуу.

В. И. Ленин мүрысөө эмхидхэлгын гол асуудалнуудай дунда олондо соносхолго, дүнгүүдыень зэргэсүүлэн харалга, түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо гэхэ мэтэнүүдые онсолон зааһан байдаг. Тэдэ бодото байдалай харуулдагай ёһоор, зэргэсүүлэн хаража үзэхэ гол асуудалыень бидэ дүүрэнээр хэрэглэнэгүй гээшэ хабди.

Районоймнай ажахынуудай үйлэдбэриин эрхэ байдал бултандаа адли бэшэ. Жэшээлхэдэ, газарайнгаа үрэжэлөөршье ондо ондоонууд. Зарим ажахынуудай уһалагдадаг газарынь ехэ, нүгөөдүүлэйхинь бага. Ажахын ажал ябуулгые сэгнэхэдээ, ямаршье һаань, гансал гараһан ургаса абана ха юмбибди. Зүгөөр ажахынуудай гаргаша хэмжээнэй адлишье байгаа һаань, газарай үрэжэлһөө уламжалан, хуряагдаһан ургасань ондо ондоо байха жэшээтэй.

Саашань хэлэхэдэ, һаалишадай дунда эмхидхэгдэдэг мүрысөө хаража үзэхэдэ, мүн лэ дутагдалнууд бии. Районоймнай бүхы һаалишад социалис уялга абахадаа профсоюзай комитедэй түрүүлэгшын дурадхалые дуугайхан зүбшөөд лэ, аб адли хэмжээнэй уялгануудые батална. Жэшээнь, Хэжэнгын совхозой Үшхайтын комплексын һаалишан бүхэн үнеэн бүриһөө 1400 килограмм һү һааха, вознесеновкынхид («Первомайский» совхоз) — 1800, улааха-аралайхид — 1500, Чисааныи совхозой Үлзытын МТФ-гээрхин 1800 килограмм һү һааха гэһэн уялга абана. Бодото байдалыень абажа харахада, тэдэнэрэй һаажа байһан үнеэдынь продукци үгэлгөөрөө илгаатай, тад ондоонууд ха юм. Зарим фермын үнеэд хоёр мянганһаа дээшэшье килограмм һү үгэхэ шадалтай байхадань, нүгөөдүүлынь яашье тиимые үгэхэ аргагүй байдаг. Иимэ байдалые мэдэжэ, абаһан уялгынгаа хүшхэртэхөөр бэшые ойлгожо байгаад, һаалишан түйлагдамаар бэшэ уялга абаха баатай болохо ёһогүй. Булагай МТФ-эйн (Хэжэнгын совхоз) түрүү һаалишан Ц. Д. Халзанова, жэшээлхэдэ, үнгэрһэн жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 килограмм һү һааха уялгатай аад, үнэн дээрээ миил 1400 килограмм һаагаа. Тиихэдэнь Улааха-Арадай һаалишан А. Б. Базаржапова уялгынгаа ёһоор 1400 килограмм һааха һаа, арбан нэгэн һарын дүнгөөр хоёр мянга гараые һаажархиһан байха юм. Иигээд ерэхэдээ, эдэ баримтанууд мүрысөө эмхидхэлгэдэ яахын аргагүй ёһын тэдысэ хандаһанай гэршэ мүн болоно. Спортсменүүдэй дунда ондо ондоо шэгнүүрэй хүнүүдые хамта тулалдуулжа болохогүй ха юм. Харин эндэ, хүдөө ажахыда, иимэ юумэн юундэ үзэгдэхэ болоноб. Механизаторнууд, жолоошод, хониншод болон мал адуулагшадайшье дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэдэ мүн лэ нимэрхүү үзэгдэлнүүд дайралдадаг лэ гээшэ.

Социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ нимэрхүүгээр хандахада, мүрысэгшэдэй саашанхи хуби заяан элитэ ааб даа. Үүлтэр һайнтай малтай, үрэжэл һайнтай газартай, шэнэ техникэтэй ажахынхидай түрүүлжэ гарахань лабтай. Нүгөөдүүлынь, магад, тэдэнһээ дутуу бэшээр оролдоһоншье һаа, тэнсүү бэшэ тэмсэлдэ жэлэй эсэстэ хойшоо түригдэн гаража, һүүлэй һүүлдэ мүрысэхэ ямаршье һүзэггүй болошоно. Тиимэһээ ажахынуудай профсоюзай комитедүүд социалис мүрысөө эмхидхэхэдээ, партийна организацинингаа хүтэлбэри доро дээрэ дурдагдаһан баримтануудые хараадаа абаха зэргэтэй.

Социалис мүрысөө эмхидхэлгэ — профсоюзай нангин уялга. Гэбэшье ажахынуудай мэргэжэлтэдһээ — үйлэдбэриин технологуудһаа — олон юумэн дулдыдадаг гэхэ байнаб. Тэдэнэр мүрысөө эмхидхэлгые ганса профсоюзай хэрэг гэнгүй, тэрээндэ сэхэ хабаадалсаха, туһалха, нүлөөлхэ ёһотой. Юуб гэхэдэ, мүрысөөнэй ашаар ороо һо таряа, мяха, һү, нооһо гэхэ мэтые улам ехээр үйлэдбэрилхэ аргатайбди.

Б. АДВОКАТОВ,
хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Хэжэнгын райкомой түрүүлэгшэ.

ХҮСЭЛ, ЗОРИГ, АБЬЯАС

ХҮН бүхэн гушаад хараанайнгаа наһанда эрмэлзэл зоригойнгоо абьяаста охин соо, бэе махабадай хүсэн түгэлдэр эршэ соо ябадаг гээшэ бэзэ. Шэлэһэн мэргэжэлдээ гүйсэд даданхай, дүршэл шадабаряар баяжаһан, хүнһөө гээгдэнгүй ажаллаха, амжалта түйлаха хаһа болоно бшуу.

Элхиин авто-заһабарилгын заводой түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн—Виталий Александрович Попукалов эгээл эды наһандаа ябана. Тэрэ наһанайнгаа хахад сагые анха ажаллажа эхилһэн газартаа токарёор хүдэлжэ байһан намтартай. Армидашье абтахадаа, заһабариин хүдэлмэри хэдэг албаяа гаража, мэргэжэлээ улам саашань шудалха, мүлихэ арга боломжотой байгаа.

Хүдэлмэришэнэй ажабайдалай энэ нэгэл баримта олон юумэн тухай хэлэнэ гэжэ онсололтой.

Даамгай, түни түбшэн зантай хүн үшөө залуу наһанһаа ажабайдалаа бата найдамтайгаар, олоной хэрэгтэ туһатайгаар, хамааралтайгаар зохёон түхөөдэг шуу. Удаан сагай туршада нэгэ газарта хүдэлһэн хүн мэргэжэлдээ дадаха, дүршэхэ аргатай байдаг. Тиихэдэ олзотой, баринштай ажал бэдэржэ гүйнгүйгөөр хүдэлэгшэдые суугтаа ажалладаг нүхэдынь хүндэлдэг, сэгнэдэг ха юм. Иимэл хүнэй сэдьхэл бодолдо хүдэлмэришэн нэрынгээ түлөө омогорхол түрэдэг гээшэ. Тэрэшэлэн хүдэлжэ байһан предприятинь үнэхөөрөөл түрэл коллективынь болодог. Ажабайдалдаа харюусалгатайгаар хандадаг хүн нүхэд ёһоной тааруу зохид эрхэ байдалда хүдэлхэдөө, оролдосотой һайн ажалаараа мэдээжэ болодог, ниитын уялга даабаринуудые жэншэдгүй дүүргэдэг, нэрэ түрэеэ нэрлүүлдэг гээшэ.

Виталий Александровичые тон лэ иимэ хүнүүдэй нэгэн гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Хүбүүхэн наймадахи класай һүүлээр Элхиин заводто хүдэлдэг ахындаа ерээ һэн. Дүүгэйнгээ ажабайдал тухай һанаата болоһон ахань Виталиие дахуулжа заводтоо абаашаһан байгаа. Цехүүд соохи хүүеэн шууяанһаа, эхүүн үнэр болон утааһаа хүбүүнэй тархинь эрьешоо бэлэй. Зүгөөр дулаанаар хүбсалһанһаа боложо, барбагар томоор харагдаһан хүдэлмэришэдэй урин дулааханаар хараһыень тэрэ мүнөөшье хүрэтэр мартадаггүй.

КОММУНИСТ ТУХАЙ хөөрөөн

Халаанай һүүлээр хүдэлмэришэдтэй хамта хүсэтэ нэгэ урадхалтай нэгэдээд, проходнойгоор гаража ябаһан хүбүүнэй ухаанда эндэ хүдэлөөд туршаха байна гэһэн бодол түрөө һэн. Тиигэжэл тэрэ токариин һурагша болоһон байгаа.

Өөрын онсо арга дүрэтэй, нарин ажалда дары түргэн дадаха, һураха гээшэ бэрхэтэй гэжэ эли ааб даа. Тиимэһээ энэ мэргэжэл дэмышье шэлээ хэб даа гээд Виталий нэгэнтэ бэшэ түрүүндээ бодомжолоо. Иимэ бодолдо абтаад, нүхэдэйнгөө хүдэлхые шэнжэлэн хараха. Тиихэдээ хүдэлмэришэнэй хүдэлсэ бүхэн өөрөө станогой механизмуудые үгэдөө оруулан ажаллахые, янза бүриин детальнуудай дүрсэ түхэлэй дороол бии болохые обёороодхидог һэн. Дүршэл шадабаритай хүдэлмэришэдэй ажалай охиндо абтаад, хүдэлжэ байхыень харахадань, хүн станок хоёр нэгэ бүрин бүтэн амиды юумэндэл үзэгдэхэ. Тиигээд лэ хүбүүнэй ухаанда иимэ юумэн орохо:

— Юрэдөө, хүн ямаршье һаа мэргэжэлдэ һуража шадаха байна. Туршаад үзэһүүлши, юун болоо гээшэб

...Тиигэһээр лэ Виталий байн-байн ажалдаа яһала дадажа, өөрөө бэеэ даагаад хүдэлдэг болоо бэлэй.

В. Попукалов тиихэдэ үдэшэндөө хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулида һурадаг һэн. Сэрэгэй албанда мордоходоо, дунда эрдэмтэй болоод байһан юм.

Хүбүүн армиһаа табигдажа, түрэл болоһон коллективээ сэхэл бусаа бэлэй. Тэрэ мэргэжэлээ улам һайн мэдэдэг, хүдэр бата болонхой ерээ һэн.

Виталий нарин гарай ажал хэжэ шададаг болоо гэжэ цехэй хүтэлбэри мэдэхэдээ, орёо детальнуудые хэхэ даабари тэрээндэ үгтэдэг болоһон байна. Мүн дүршэлтэй залуу токарьто һурган хүмүүжүүлгын хүдэлмэри энэл сагта даалгагдаһан юм. Тиигэжэ өөртэнь адли найман класс дүүргээд, заводто хүдэлжэ эхилэгшэдтэй хамта тэрэ халаанай һүүлээр спортын зарим зүйлнүүдээр һорилго үнгэргэдэг, мүрысөөнүүдтэ хабаадалсадаг һэн. Мүн шэнэ кинофильмнүүдысшье харахаяа ошодог байгаа. Нигэжэл хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ганса заводой цех соо бэшэ, мүн ажалһаа гадуур сагташье ябуулагдадаг, бэелүүлэгдэдэг һэн. Тэрэ мүнөөшье һурган хүмүүжүүлэгшэ зандаа.

Эдэбхитэй, түрүү хүдэлмэришэнэй хоёр табан жэл удаа дараалуулан ударнигай тэмдэгүүдээр шагнагдажа байһаниинь гайхалгүй. Тиихэдэ комсомолой гэшүүн Попукалов 1978 ондо—ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойн баярай жэлдэ Ленинград ошохо путевкоор шагнагдаһан байна.

Ажалша бүхэриг, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг Виталий Александрович 1979 ондо КПСС-эй гэшүүн болоһон юм. Тэрэ мүнөө заводойнгоо партийна бүлэгүүдэй нэгэнэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилнэ. Мүн түрүү хүдэлмэришэн арадай депутадуудай Элхиин поселковo Соведэй депутадаар һунгагданхай. Коммунист В. А. Попукалов «Арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабариие 3,5 жэлэй туршада» гэһэн үүсхэл гаргаһан. Тэрэниинь заводой олон хүдэлмэришэн дэмжэнхэй.

Мүнөө Виталий Александрович 1983 оной июль һарын түсэбөөр хүдэлжэ байнхай.

Эрхим ажалайтнай эшэ үндэһэн хаанаһаа эхитэйб гэһэн асуудалда тэрэ иигэжэ харюусадаг:

— Юун тиимэ үлүү ондоо оньһон байхаб даа. Би нэн түрүүн зэр зэмсэгээ эмхи гуримтай байлгадагби. Хоёрдохёор, хэрэглэхэ хутагаяа хурсаар, зүбөөр бүлюудүүлхэ гэжэ оролдодог байнаб. Тиихэдэ иигэжэ бэлдэгдэһэн хутагаяа станогтоо тааруулан табиха хэрэгтэ токарь хүн анхаралаа ехээр хандуулдаг гээшэ ааб даа. Эндэ манай ажалай иимэ нэгэ тала дээрэ тогтолтой ха. Олон жэлдэ ажаллаһан токарьнууд хутагынгаа хурсые, түмэрэйнь хүдэр бүхые хараада абажа, хутагаяа деталиингаа түмэртэ гүнзэгыгөөр оруулжа, богонихон сагай туршада бүтээхэ юумээ хэдэг гээшэ. Энэ ушар хадаа одоол хүнэй дүршэл шадабариһаа сэхэ дулдыдадаг юумэн шуу.

Нүхэр В. А. Попукаловай ажалайнь абьяас, ябуулжа байгаа ниитынь хүдэлмэри ёһотоор сэгнэгдэнхэй юм. Тэрэ мүнөө «Ажалай Алдар Солын III шатын» орденоор шагнагданхай. Мүн олон тоото Хүндэлэлэй грамотанууд тэрээндэ барюулагдаһан байна.

Д-Р. ДАМБАЕВ.

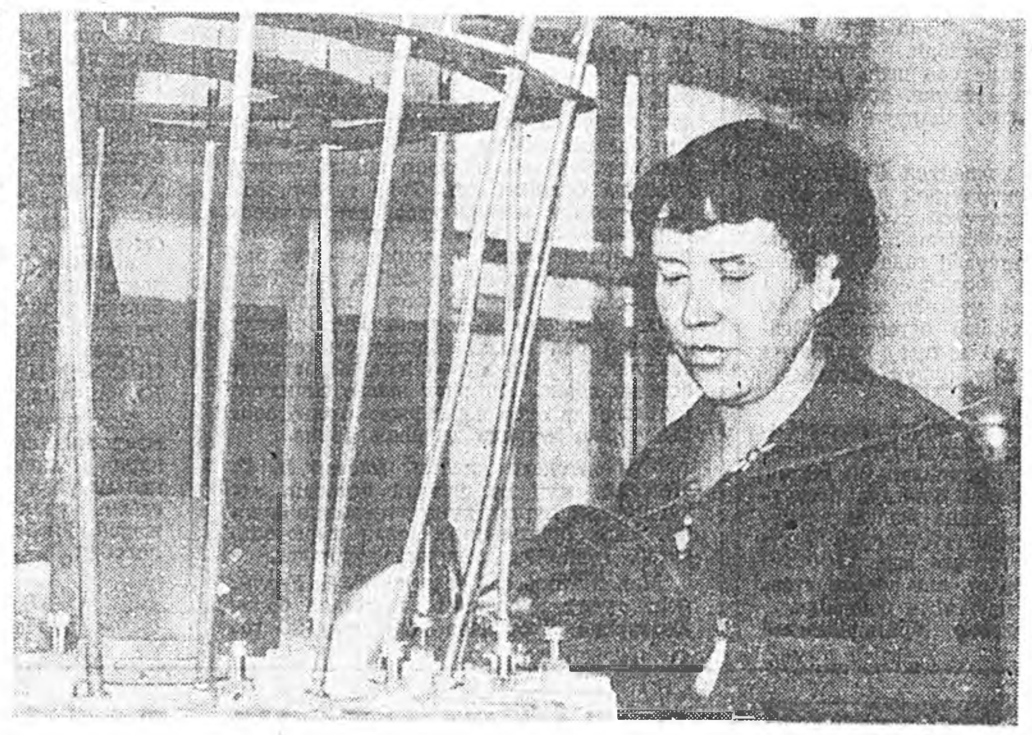

Надежда Михайловна Крюкова «Электромашина» заводто 15 жэлэй туршада таһалгаряагүй хүдэлнэ. Коммунис ажалай ударник, түрүү бригадын бригадир Н. М. Крюкова табан жэлэй даабариие 4,5 жэл соо дүүргэхэ гэһэн социалис уялга абанхай. Тэрэ мүнөө март һарын түсэбөөр ажаллажа байна. Бригадын гэшүүд электрочайнигуудай детальнуудые «эрхим» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр тушаана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. М. Крюкова.

А. ШОНЖОЛОВОЙ фото.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮ ЗЭРГЭДЭ

САГЫЕ АХИГША

Улаан-Үдын шэлэй заводто социалис мүрысөөнэй түгые дээрэ үргэжэ, 1983 оной түсэбөөр ажаллажа байһан ажалай түрүүшүүл улам олошорно. Жэшээлхэдэ, шэл отологшо Дарицо Петровна Цыренжапова үшөө сентябрь һарада жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн байна.

Дарицо Петровна Хяагтын районой «Пограничный» совхоздо ажалайнгаа намтарые эхилһэн юм. Удаань 1977 ондо Улаан-Үдын шэлэй заводто ерэжэ, хайрсагуудые хэдэг цехтэ ажаллажа эхилээ. Жэл тухай тэрэ цехтээ хүдэлжэ байтараа, шэл отолдог цехтэ эльгээхэ гуйлтатай мэдүүлгэ заводойнгоо хүтэлбэридэ баряа бэлэй.

Цехэй мастер Дарицо Петровнае шэл отологшо Ханда Гылыковада туһалагшаар эльгээбэ.

— Шэл отолжо эхилхэдэ бэлэн бэшэ байгаа һэн. Шэлэй отологдонгүй үлэхэдэнь, ехэл урмаа хухардаг һэм, — гэжэ мүнөө тэрэ хөөрэдэг.

Бэрхэ мастер — шэл отологшо Ханда Гылыкова залуу хүдэлмэришэниие дүршэлдөө, мэргэжэл шадабаридаа һургаһан байна. Шэл отолходоо анхаралтай байха, нэгэшье түдэгэсэхэгүй гэжэ үнинэй мастер залуу хүдэлмэришэндэ заадаг һэн. Дарицо Петровна оройдоол нэгэ жэлэй туршада ажаллаад байхадаа, шэл отолдог бэрхэ мэргэжэлтэн боложо тодорбо.

Заводой партийна болон профсоюзай организаци шэл отологшын эршэтэ ажалые үндэрөөр сэгнэжэ, социалис мүрысөөндэ эрхимлэһэнэйнь түлөө «Арбадахи табан жэлэй ударник» гэһэн тэмдэгээр шагнаа һэн. 1980 онһоо хойшо Д. П. Цыренжапова «һурган хүмүүжүүлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Тэрэ стол дээрэ ехэ хабтагар шэл табихадаа 3 секунда, гартаа шугам, стеклорез абахадаа 7 секунда гаргашална. Удаань отолһон шэлээ багсалан табихадань оройдоо 15 секунда хэрэгтэй болодог. Дарицо Петровна нэгэ шэл отолходоо 25 секунда гаргашална. Тиихэдэнь тэрэнэй һурагшад хоёр дахин удаан саг соо тиимэ шэлые отолдог юм. Ушар иимэһээ Д. П. Цыренжаповагай ажалай дүршэлые шудалха һургуули нээгээ һэмди. Тэрэ һургуулида залуушуул ябажа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлнэ. Мүнөө тэдэнэр халаанайнгаа даабариие 110—115 процент дүүргэдэг болоо.

Шэл отологшо Дарицо Петровна арбан нэгэдэхи табан жэлдэ ажалайнгаа бүтээсые 20 процентээр дээшэлүүлхэ уялга абанхай. Тэрэ коммунистка С. А. Красовскаягай гаргаһан «Табан жэлэй түсэбые 4,5 жэл соо дүүргэе» гэһэн уряае халуунаар дэмжээ.

Д. П. Цыренжапова 1982 ондо шэл отолхо жэлэйнгээ түсэбые Агууехэ Октябриин 65 жэлэй ой болотор дүүргэхэ, тиигэжэ түсэбһөө гадуур 25 мянган дүрбэлжэн метр шэл отолхо, һара бүриингоо даабариие 110—115 процент хүргэхэ гэһэн уялга абаа һэн. Абаһан уялгануудынь амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна. Байгша оной 11 һарын туршада 20 мянганһаа холо үлүү дүрбэлжэн метр шэл отолбо. Октябрь, ноябрь һарын туршада 6.5 мянган дүрбэлжэн метр шэл түсэбһөө гадуур отологдоо.

Д. П. Цыренжапова олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Тэрэ арадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Соведэй депутадаар һунгагданхай. Тэрэшэлэн шэл отололгын цехэй профорг юм.

Дарицо Петровна заводской комитедэй шиидхэбэреэр «Эрхим һурган хүмүүжүүлэгшэ» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, фото-зурагынь заводой Хүндэлэлэй самбарта үлгөөтэй байдаг.

Е. БОЖЕДОМОВ,
хүдэлмэришэн бэшэгшэ.

ЭРШЭЕЭ ШАНГАДХАНА

Ойн баярта үнгэрэгшэ жэлдэ эрхим амжалта түйлаһан Хяагтын районой Хүдэриин тоһо-сырэй заводой коллектив январь һарада эршэмтэйгээр ажаллана. Дурсагдагша предприятиин хүдэлмэрилэгшэд һара, квартал бүхэндэ түсэбөө жэншэдгүй дүүргэдэг байһандаа мүрысөөндэ эрхимлэжэ гарана. Нёдондо заводой коллектив тоһо, сыр, сагаан эдеэ үйлэдбэрилхэ түсэбөө холо үлүүлһэн юм.

Республикынгаа 60 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулжа абаһан социалис уялгаяа сүм дүүргэжэ, түйлаһан амжалтаяа улам батадхахаар зэһэнхэй тус предприятиин коллектив эдэ үдэрнүүдтэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллана.

Е. БАДМАЕВА.

ҺҮҮЛШЫН ЗАМ(ДА) ҮДЭШЭБЭ

Т. Я. КИСИЛЁВЫЕ ХҮДӨӨЛ(ҮҮЛБЭ)

МИНСК. (ТАСС). Коммунис парти болон Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Белоруссиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Тихон Яковлевич Киселевые республикын ажалшад январиин 14-дэ һүүлшынь замда үдэшэбэ.

Правительствын байшан хоёрдохи үдэрөө шаналал гашуудалай шэнжэтэй. Һаһа барагшын бэетэй хуурсаг Белоруссиин ССР-эй Верховно Соведэй зал соо табигдаһан байна. Шаналал гашуудалай аялга соностоно. Фабрика болон заводуудай хүдэлмэришэд, барилгашад, партийна, совет болон ниитын эмхинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, зохёохы холбоонуудай түлөөлэгшэд, Совет Армиин сэрэгшэд, студентнэр гашуудал гунигта эзэлэгдэн үнгэрнэд. Предприятинуудай, эмхи зургаануудай ба организацинуудай коллективүүдһээ шэнэ, шэнэ веногууд зал руу оруулагдана.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь И. В. Капитонов, Белоруссиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Н. Н. Слюньков, Белоруссиин Компартиин ЦК-гай бюрогой гэшүүд, союзна республиканuудай делегацинууд хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссиин гэшүүд Тихон Яковлевич Киселевтой хахасахаяа хүндэлэлэй харуулда жагсана.

Республикын хүтэлбэрилэгшэд Т. Я. Киселевой бэетэй хуурсагые В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ талмайда гаргажа, табсан дээрэ табина. Талмай дээрэ олон мянган хүн зон сугларанхай.

Шаналал гашуудалай митинг эхилнэ. Хүдөөлүүлгэ эмхидхэхэ правительственна комиссиин түрүүлэгшэ, Белоруссиин ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ И. Е. Поляков тэрэниие нээгээ.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь И. В. Капитоновто үгэ үгтэнэ.

Коммунис парти болон Совет гүрэнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Белоруссиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Тихон Яковлевич Киселевой наһа баралга манай зүрхэ сэдьхэлдэ гүнзэгы ехэ гашуудал түрүүлбэ гэжэ тэрэ хэлэнэ. Партиин үнэн сэхэ хүбүүн, партийна ба гүрэнэй элитэ ехэ хүтэлбэрилэгшэ, һайхан сэдьхэлтэй, гүнзэгы ухаан бодолтой хүн бидэнтэй хахасаба.

Тихон Яковлевич Киселевой наһа бараһан дээрэһээ КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет Белоруссиин Компартиин Центральна Комитедтэ республикын Верховно Соведтэ, Министрнүүдэй Соведтэ, коммунистнууд болон бүхы ажалшадта гүнзэгы ехэ шаналал гашуудалаа мэдүүлбэ. Олон үндэһэ яһатанһаа бүридэдэг манай ороной коммунистнууд, ажалшад таанадтай хамта энэ ехэ гээлтэдэ ороод байнхай.

Партиин Брестскэ обкомдо, республикын Министрнүүдэй Соведтэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ, Белоруссиин Компартиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретариин тушаалда ажаллахадань, Т. Я. Киселевой эмхидхэхы бэлиг шадабари гүйсэд элирһэн байгаа.

Тихон Яковлевич республикын арадай ажахые, эрдэм, соёлые хүгжөөлгэдэ, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ ехэ хүсэеэ элсүүлһэн, горитой хубитаяа оруулһан байна. Ажалша бүхэриг белорус арадай хүсэлэл оролдолгонуудаар, Советскэ Союзай бүхы арадуудай аха дүүгэй туһаламжаар республика дотор экономикын шэнэ һалбаринууд байгуулагдаа, хүдөө ажахы хүгжөөгдөө, хото, хүдөө тангдашагүй болотороо хубилгагдаа.

Мүнөө үедэ Б… Компартиин хүтэл… республикын хүд… анги, колхозно тар… лон интеллигенци… XXVI съездын ш… нүүдые, арбан нэ… бан жэлэй дааб… дүүргэхын тула ш… тайгаар ажаллаж… Хүнүүдые зоригж… хидхэхэ, тэдэнэрт… хүсэ шадал, эршэ… даруулха, мэргэж… дорхой хэрэгүүдтэ… гээшэ Тихон Як… бүхы ажабайдалай… го байһан юм.

Т. Я. Киселев… сурталтай, залан… ша бүхэриг, түб… абари зангаараа… нуудта, партийна… нүүдтэ жэшээ хару… Коммунизмын хэрэ… гүй бэеэ үгэнги… хүнүүдтэ үнэн с… рал оролдосотой… раа тэрэ олонии… партиин нэрэ хүнд… һэн байгаа. Бүхы… Коммунис партида… Эхэ орондоо алба… рюулһан Тихон… Киселев тухай арю… дурасхаал манай… хэлдэ хододоо…

Белоруссиин К… ЦК-гай нэгэдэхи… Н. Н. Слюньков… Манай республика… тийна организаци… руссиин бүхы ажал… гээлтэ болобо гэж… лээ. Тихон Яковле… лев сагһаа урид б… хасаа. Шэн габ… лаар, тодо хурса,… гэлдэр бүхы аж… тэрэ коммунизм б… түлөө тэмсэлдэ… байгаа.

Партиин тэрэнии… шье эльгээхэдэнь… Яковлевич Киселев… сэ шадалаа, дүй… эрдэм мэдэсээ эн… зорюулжа, ажахын… лой байгуулалтын… нуудые амжалтатай… хэхые бүхы хүсөөр… досо хэшээлэрээ,… гаараа түйладаг б…

Промышленность… ажахы, эрдэм ба с… жөөлгэдэ Тихон… бүхы хүсэ шадала… бодолоо, зүрхэ сэд… рюулдаг байгаа г… скэ тракторна завод… мэрилэгшэ, Социал… лай Герой Л. А.… хэлэбэ. Тэрэ манай… ятнда нэгэнтэ бэш… һэн. Тэрэнэй гүнз… мэдэсэ, коллективэ… риин ажал хэрэгү… нирхолго, тэрэнэй… хан заабари зүбш… дэлмэрээ һайнаар… хэдэмнай, арга не… гүйсэд хэрэглэхэд… додоо туһалдаг ба…

Брестскэ области… ветская Белорусси… зой түрүүлэгшэ,… Ажалай Герой В.… ля, Гомельско… партиин Добрушска… нэгэдэхи секретар… Геркусов республик… ряашадай үмэнэ… барагшын нютагаар… һөө үгэ хэлэхэдэ,… шаналал гашуудала… бэд.

Шаналал гашууд… тинг хаагдаба гэж… хогдоно. Республ… тэлбэрилэгшэд Т.… левой бэетэй ху… буугай лафет дээр… Шаналал гашууда… теж аалиханаар д…

Белоруссиин Ко… ЦК-гай хоёрдохи… В. И. Бровиков х… хахасалгын үгэ хэ…

Артиллериин са… ерээн доро хуурса… табигдана. Шанала… далай марш зэдэл… скэ Союзай болон… сиин ССР-эй Г… аялга тэрэниие һэ…

Сэрэгшэдэй подр… нууд веногуудаар… сэгүүдээр бүрхөөгд… рэй хажуугаар жэ… саар үнгэрнэ. Бүхы… һаяа партии болон… алба хэлгэдэ зорю… хон Яковлевич Кисе… дэнэр сэрэгэй ёһо… дээ һүүлшынхеэ з… байгаа.

ХЯАГТЫН РАЙОНДО

ТҮСЭБӨӨ ҮЛҮҮЛБЭ

Районой полиграфистнууд СССР-эй 60 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, ажалдаа нилээд амжалта түйлаһан байна. Жэшээлэн хэлэхэдэ, тэдэнэр нёдондо продукци худалдаха түсэбөө декабриин 25-да дүүргээ. Тиигэжэ даабариһаа гадуур мянган түхэригэй продукци худалдаһан байна.

Коллективэйнгээ амжалтада Эрдэнсу Бимбаевна Ренчинова горитой хубитаяа оруулаа. Хори гаран жэл соо нэгэл газартаа таһалгаряагүйгөөр хүдэлжэ, мэргэжэлэйнгээ «нюусануудые» гүйсэд шудалһан Эрдэнсу Бимбаевна һара бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэдэг юм. Залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ талаар нилээд оролдолго гаргадаг.

Ажалдаа оролдосотой, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаададаг Эрдэнсу Ренчинова Хүндэлэлэй олон грамотануудаар шагнагданхай. Тэрэнэй дүрэ зураг районой Хүндэлэлэй самбарта оруулагдаа. Энэмнай мүн арадай депутадуудай Хяагтын городской Соведэй депутат һэн тула түрэл городойнгоо хүгжэлтын шухала асуудалнуудые шиидхэлсэдэг юм.

Арбан найман жэлэй саада тээ тус типографиин богоһо анха түрүүшынхиеэ алхажа, ажалайнгаа намтарые эхилһэн Лидия Александровна Курова, барлагша Алексей Санжиевич Батомункуев гэгшэд коллективэйнгээ амжалтада мүн лэ ехэ хубитаяа оруулһан байна.

ОЁДОЛШОД УРМАТАЙ

Хяагтын ээрэлгын-трикотажна фабрикын дотор хубсаһа оёдог цехэй коллектив үнгэрэгшэ жэлэй апрелиин 1-һээ хойшо нэгэ нарядаар хүдэлнэ, хүдэлмэриин шэнэ гуримда ороһоной ашаар оёдолшодой харюусалга ехэ боложо, ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлһэн байна. Тиигэжэ цехэй коллектив жэлэйнгээ түсэб ноябриин 25-да дүүргээд, даабариһаа гадуур 107 мянган хэһэг дотор хубсаһа оёһон юм.

Цехэй бүхы бригаданууд ойн баярай жэлдэ абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Илангаяа халаанай бригаданууд Тамара Иннокентьевна Рысева, Лидия Санжиевна Таханова гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд жэлэй түсэбһөө гадуур 74300 хубсаһа түрүүшын шалгалтаар тушааһан байна. Бригадын гэшүүн Ирина Зандакова цехэй эрхим хүдэлмэришэн гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Ажалайнгаа амжалтаар урмашаһан оёдолшод мүнөө жэлдэ һайн шанартай продукци элбэгээр гаргаха, үйлэдбэриин журам һайжаруулха талаар үндэр социалис уялгануудые абаад, оролдолго ехэтэйгээр хүдэлнэ.

Д. МУНКУЕВ.

СОВЕТ ОРО(НОЙ) ДОТО(Р)

ЗАҺАБАРИЛГЫН БААЗА ХҮДЭЛЖЭ ЭХИЛЭЭ

ЗЕЯ (Амарай область). Алас-Дурнын Зея хотодо флодой заһабарилга-ашаглалгын томо бааза хүдэлжэ эхилээ. Зейскэ ГЭС-эй тогтоогдомол сөөрэмэй эрьедэ бодоһон корпусууд дотор хабсаргагдаһан бүтээсэ ехэтэй түхеэрэлгэнүүд гол мүрэнэй элдэб түхэлэй судналуудые — багахан катернуудһаа эхилээд пассажирска лайнернууд хүрэтэр заһабарилха арга олгохо юм.

Тайгадахи Зея хадаа Амарай хойто хубидахи гол мүрэнэй шухала порт боложо байнхай. Суднанууд Байгал-Амарай түмэр замай гол пунктнуудта барилгын материалнуудые, хэрэгсэл түхеэрэлгэнүүдые, эдеэ хоолой зүйлнүүд болон түлишэ зөөдэг юм. Тэндэһээ ашаа зөөлгэ баһал дээшэлнэ. Хойто зүгэй леспромхозууд эндэһээ уһан замаар хэдэн зуугаад мянган кубометр модо эльгээдэг. Томо заһабарилгын бааза байгуулһаниинь энэ райондо гол мүрэнэй транспортые хүгжөөхэ шэнэ түлхисэ болохо байна.

ЧУКОТКЫН ШЭНЭ ҺОНИН

АНАДЫРЬ. Чукоткын Провидени гэжэ тосхондо соёлой байшан ашаглалгада үгтөө. 400 хүнэй һууритай харагшадай зал хэрэгтэй түхеэрэлгэнүүдээр, аппаратураар хангагданхай. Соёлой ордондо лекционно болон хореографическа залнууд, библиотекэ, репетициин таһалганууд нээгдэнхэй. Байшангые шэмэглэн гоё… зураашад чукча… арадай искусств… дые хэрэглэһэн…

Соёлой шэнэ… нээлгэ хадаа Чук… лүүлэгдэдэг со… лой болон ажаһ… рилгын ехэ прогр… гэ хубинь болоно.… лэй эхинһээ хо… хойто зүгэй Били… до шэнэ библио… кинот гэжэ тосхо… нэй һууритай ду… ли ба номой мага… ники гэжэ тосхон… баригдаа юм. Ну… жэ тосхондо бари… нэ интернадта о… лон ангуушадай… ажаһуудаг. Энэ… дэ хойто зүгэй 3… хуу гэр бүлэ ш… нуудта орожо, т…

Ербановагай түрэһөөр 80 жэлэй ойдо

НУГАРШАГҮЙ ЗОРИГТОНОЙ НЭГЭН

нэрэй намтар Бу-ай алдар суута хү-ей Николаевич Ер-убн заяантай таһар-боотой. Тэрэнэй ха- Савранна Яковлевна гэжэ хөөрэнэ:

нов гээшэмнай уни-дые дүүргээгүй юм. ажал хэрэг соогуур раа. Буряад зоной эд ехэ ажал ябуул-. Ажалаараал шал-өөдөө гарадаг ха

а Яковлевна Ерба-оной январиин 15-эй областиин Алай-ай Жалга нютагта ряашанай бүлэдэ ту-на. Савранна арбан нэгэниинь байһан багаһаа хойшо ажал ээ. Газар борнойлхо, ажа, нарай ухибүү-лсаха. Теэд хэды ар- байбашье, арбатай Савранна үбэлдөө эхин һургуулида эй туршада һуража даань нютагһаань 3 зайда оршодог Түг-да байһан эхин учи-ураа. Эндэ Мария а Бычкова гэжэ ород ргшалдаг һэн. Сав-үрэлхид олон ухи-нэн тула басагаяа үнгэ зөөригүй бай-һээ Савранна энэ шорой хамаха, ша- хүдэлмэри дүүргэ-гшынгаа ухибүүдые һэн. Тиигээд арбан ной хабар багшань нютагаа — Нижне-анци бусахадаа, Сав- басаган болгожо эн ха. Багшында бай-эды һайн байбашье, хэр һанаад, гурбан эрһэн хойно Савран-а гансаараа бусаша-

дэ Февралиин рево-лоод байгаа. Поез-р басаганай гэртээ ь, түмэр замай станцинуудта хүлгөөтэй, улаан тугуудые бариһан хүнүүд жагсаалнуудые үнгэргэдэг һэн. Нютагаа бусаад, түрэлхидтөө хамһалсажа, гэрэй бүхы хүдэлмэри дүүргэдэг болобо.

Тиигэһээр Граждан дайн дүүрэжэ, сагай нэгэ бага номгороод орхиходо, залуу басаган Алайр тосхон ерэжэ, хоёрдохи шатын һургуулида оробо. Энэ һургуулида байхадаа, тэрэ комсомолой гэшүүнээр абтаа бэлэй. Тэрэ үедэ һургуулиин һурагшадай дунда ангиин тэмсэл болодог һэн. Нюдарган баяшуулай, ноёдой, алба хаагшадай ухибүүд урдань ондоо городуудта һуража үрдиһэн хадаа эрдэмээрээшье булюу, политикын талааршье мэдэсэтэй болоһон байгаа. Тиимэһээ РКСМ-дэ бү орогты, һургуулида комсомолой үүр бү эмхидхэгты гэжэ тэдэнэр идхалгын хүдэлмэри ябуулдаг һэн. Тэдэнэй тиигэжэ хэды эсэргүүсэбэшье, түрүүшын комсомолшууд хоорондоо эбтэй байжа, эдэ ябуулгануудыень буруу һүргөө бэлэй. Уданшегүй Алайрай хушуунда РКСМ-эй арба гаран үүр бии болоо һэн.

1921 оной мартда Савраннын хоёр дүү хүбүүдэйнь наһа баража, хоёр дүү басагадайнь хүндөөр үбшэлхэдэ, тэрэ һургуулиһаа болихо баатай боложо, нютагаа бусаба. Жэл тухай гэртээ байжа байтараа, комсомол басаган яаха аргагүйгөөр һуралсалаа үргэлжэлүүлхэ хүсэлтэй болобо. Тиигэжэ тэрэ Шанаа гэжэ һууринда байдаг нэгэ студентдэ ошожо, хайшан гэжэ саашаа һураха тухай зүбшэл заабари эрибэ. Тэрэ студентынь Эрхүүдэ рабфак гэжэ бии юм. тэндэ үгытэй зоной ухибүүдые һуралсалда заабол абадаг гэжэ басаганда ойлгуулба. Гэртээ бусаһаар лэ яажашье һаа намай Эрхүү һургуулида эльгээ гэжэ эсэгээ баалажа ороо һэн ха. Басаганайнгаа иигэжэ эрид шиидэнги байхадань, эсэгэнь хуршынхиноо нэгэ түйсэ зүгын тоһо зээлэр абаад, басагаяа морёор Хүтэлиг абашаба. Тээд тэндэ зүгынь тоһон наймаа боложо үгэбэгүй. Талаан болоходоо Эрхүү ошохо эсэгынь нэгэ танил дайралдажа, тэрээнһээ мүнгэ зээлжэлээд басагаяа поездэдо һуулгажа табиба. Эрхүүдэ ерэһэнэй хойно тэрэ зүгынгөө тоһо худалдаад, мүнөөхи хүнтэй тоосоод, улөөшэ мүнгөөрнь дотор хубсаһа абаба. Тиигээд эхэ городто түрүүшынхеэ ерэһэн басаган эндэ ургажа ябажа, тэрэ болохо, нэгэ айлай эмьеэ соо нюусагар орожо хонобо. Хэдэн хоног соо тиигэжэ байтараа, РСФСР-эй Буряад-Монголой автономито областиин хүтэлбэрилхы зургаануудта хүдэлдэг байһан Мария Васильевна Сагадаровата золгожо, тэрээнэй Эрхүүгэй рабфагта һураха зууршалга залуу басаганда үгэһэн юм.

Тиигэжэ 1922 оной август һарада Савранна Малахировагай ажабайдалда шэнэ шата эхилбэ. Үгытэй ядуу байдалынь огто мартагдажа, гурбан гүйсэд тэдхэмжэдэ байгаад, тэрэ һураба. Һуралсалай хажуугаар Савранна эндэ һонирхолтой намтартай олон зонтой золгожо, нухэсэхэ аргатай болобо. Тэрэ үедэ Эрхүүгэй рабфагта хүдэлмэришэд, улаан гвардеецүүд, партизанууд, большевик партиин үнинэй гэшүүд, үгытэй таряашад, батраагууд һурадаг байгаа. Багшанарынь эндэ партиин губкомой харюусалгата хүдэлмэришэд, Эрхүүгэй университедэй профессорнууд хүдэлдэг һэн. Саяан хадын захадахи бүглүү шэдхэ нютагһаа губерниин түб —Эрхүү зорижо ерэһэн үгытэй таряашанай басаган рабфагта һураха хоёр жэлэй туршада эрдэмэй түрүүшын дабаае дабажа, ёһотойл пролетарска мэдэрэлтэй боложо гараба.

Бури һуража байхадаа Савранна комсомолой хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг һэн. Эрхүү шадархи хүдөө нютагуудаар агитбригадын бүридэлдэ ябалсажа, ниитын-политическэ хүдэлмэри дэлгэрүүлдэг байгаа.

1924 оной январьда Владимир Ильич Ленинтэй хахасалгын гашуудалта үдэрнүүдтэ Эрхүүгэй рабфагай комсомолшууд Ленинэй партида оро-хобди, Ленинэй алдарта хэрэгые үргэлжэлүүлхэбди гэжэ тангариглаа һэн. 1924 оной хабар Савранна Малахирова РКСМ-эй үүрһээ болон ВКП (б)-гэй хоёр гэшүүдһээ партида орохо зууршалга абаад байтараа үбдэшэбэ. Больницаһаа гарахадань, һуралсалаа дүүргэхэ саг тулажа ерэшоо бэлэй.

Буряад басагад сооһоо Савранна Малахирова эгээл түрүүлэн рабфак дүүргэһэн байгаа хаш. Дээдэ-Үдэ хүрэжэ, РКСМ-эй обком ерэхэдэнь, тэрэниие угаа баяртайгаар угтаба. Абаһаар лэ тэрэниие хүтэлбэрилхы тушаалда дэбжүүлээд. ВЛКСМ-эй Боохоной райкомдо политическэ гэгээрэлэй таһагые даагшаар эльгээбэ. Тиигээд харгыдань тэрээндэ обкомой зүгһөө алтаар табан түхэриг мүнгэн үгтэһэн байна. Комсомолой Боохоной райкомой 26 хүнэй дунда гансал Савранна Малахирова эхэнэр байһан юм.

1924 оной август һарада Савранна Малахировае Боохоной партийна үүр Ленинэй уряагаар ВКП(б)-гэй гэшүүндэ кандидадаар абаа һэн. Тэрэ үедэ хүн зоной дунда эмхидхэлэй-политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар нилээд дүршэлтэй болоод байгаа. Энээниень хараада абажа, ВКП(б)-гэй Буряадай обком С. Я. Малахировае республикын эгээл зүүн захын —Агын аймаг эльгээбэ.

Агын райондошье тэрэ удаан хүдэлбэгүй. 1925 оной сентябрьда Дээдэ-Үдэ заалгагдажа, ВЛКСМ-эй обкомдо эдир пионернүүдэй облбюрогой түрүүлэгшээр хүдэлбэ. Тиихэдэ Савранна Яковлевна М. Н. Ербановай хани нүхэрынь болоод байгаа.

1928 ондо М. Н. Ербановай партиин ЦК-гай дэргэдэхи марксизмын курсада һуража байха үедэнь, Савранна Яковлевна Москвагай Плехановай нэрэмжэтэ арадай ажахын институтда ороод, 1932 ондо тэрэниие түгэсхэбэ. Һүүлээрнь Буряадай АССР-эй Госпланда экономистаар, секторые даагшаар, түрүүлэгшын орлогшоор 1932—1937 онуудта хүдэлбэ. Тэрэ үедэ республикын Госплан Буряадай АССР-эй арадай ажахын хүгжэлтын табан жэлэй түсэбүүдые бэлдэдэг һэн. Энэ хүдэлмэридэ С. Я. Ербанова бүхы зохёохы шадабаряа гарган, түрэл республикынгаа һалбаран хүгжэлтэдэ горитой хубитаяа оруулһан габьяатай.

— М. Н. Ербанов республикадаа промышленность хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулдаг байһан юм, —гэжэ тэрэ хөөрэнэ. — ПВЗ бариха гэхэдэнь, би түрүүшээр энэ барилгын удха шанарые хүсэд ойлгодоггүй һэм. Харин хожомынь мантан томо шэнэ заводой, тэрэнэй хажууда һаруул һайхан шэнэ соцгородой бодоходонь, одоол ойлгоогшо бэлэйб. Тиигээд өөрөө Госпланда хүдэлхэдөө, нарин сэмбын фабрика, Улаан-Үдэһөө Наушки хүрэтэрхи түмэр харгы, Улаан-Үдын түмэр замай вокзал, почтамт, политгэгээрэлэй байшан гэхэ мэтые бодхоохо талаар үнэн зүрхэнһөө оролдогшо һэм.

Мүнөө С. Я. Ербанова Улаан-Үдэдэ Илалтын проспектээр нэгэ гэртэ ажаһуудаг. Энэ зураглал бэшэхын тула тэрээнтэй уулзаха ушар һая гараба. Гэр соонь арюун сэбэр. Бүхы ханаарнь—Михей Николаевич Ербановай ажал ябуулгатай холбоотой олон фото-зурагууд. 1960 ондо пенсидэ гараад, С. Я. Ербанова өөрынгөө хани нүхэр М. Н. Ербановай ажал ябуулга тухай нилээд ехэ документнүүдые суглуулаа юм.

— Ная хүрэхэб гэжэ оройдоо һанадаггүй һэм. — гэжэ Савранна Яковлевна хөөрэнэ. — Энэ наһан соогоо нилээд ехэ юумэ үзөөб даа. Совет засагай ашаар лэ иимэ үндэр наһа наһалжа байна гээшэб. Манай хүдэлхэ сагта журамынь шанга байгаа. Хэлээл хадаа—заатагүй дүүргэхэ. Тээсгэн партиин Буряадай обкомой, республикын Верховно Соведэй хамтын баярай суглаанда уригдажа хабаадахадаа, угаа баярлааб. Совет хүнэй шэнэ жаргалта байдалые мандуулан хүгжөөхэ хэрэгтэ шадал зэргээрээ оролдоһон, багаханшье һаа, хубитаяа оруулһан байнаб гэжэ һанахадаа, сэдьхэлни урма баяраар долгилходол гэдэг.

Н. БАДМАРИНЧИНОВ.

Баунтын районд бэрхэ врачнууд, медфельдшернүүд, медсестранууд олон юм. Районой түбэй больницада ажалладаг Буряадай АССР-эй габьяата врачнууд Тамара Васильевна Капустина, Владимир Владимирович Тармаев гэгшэд хүн зоной дунда хүндэтэй болонхой.

1974 ондо Шэтын медицинскэ институт дүүргэһэн врач-педиатр Людмила Викторовна Лесина наймадахи жэлээ эндэ хүдэлнэ. Тэрэ хүүгэдэй таһагые даадаг.

Больницын ахалагша медфельдшер Светлана Владимировна Кашкова, «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медальтай операционно медсестра Вера Александровна Малкова гэгшэд больницада удаан саг соо хүдэлжэ, ажалшадай магтаалда хүртэнэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: медфельдшер С. В. Кашкова пультын дэргэдэ; операционно медсестра В. Малкова операцида бэлдэнэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ӨЛҮҮЛХЭ ЗОРИЛГОМНАЙ ЕХЭ

эй XXVI съездын, ЦК-гай майн (1982 нумэй шиидхэбэри-эелүүлэн, манай сов. калшад хүдөө ажа-одуктнуудые гүрэн-р худалдахын ту- хүсэ шадалаа эл-жаллажа байна. Нэн адууһа малайнгаа гойе олошоруулжа, мыень дээшэлүүлһэ-ар гүрэндөө һү, мя- бусадшье продук-ехээр худалдаха ар-набди. Тиимын тула а гол һалбари — лые улам саашадань инаар хүгжөөхэ бо-. Энэ талаар абажа һүүлэй жэлнүүд- совхозойхид зарим жалтануудтай. Урда-үүдтэ орходоо 100 н бүриһөө; 100 үнеэн олон түл абтаа, ур-ряанай гараса ур- нилээд дээшэлээ.

ажалай продукци ахын тула тэжээ- бэхи ба аза хэрэг- тон зүбөөр хэлэг-идэнэр мүнөө жэлдэ жээл бэлэдхэхэ хэ-рта һабартаараа орол-ди. Тиигэжэ 15 мянтнер үбһэ бэлэдхэхэ дүүргэгдээ. Түсэбэй мянган центнер се-аха ёһотой аад, тэ-6800 центнертэ хүр-Малай эдихэ 1620 талха тарня суглуул-3000 центнер бэлэд. Гэбэшье гүрэндэ худалдаха түсэбөө шадаагүйбди. 8300 ороһото тарян гү-мбаарта оруулагдаа. артаабха, овощ ху- түсэбүүд дүүргэгдэ-Иимэ ябадалай гол аниинь гансашье уларилһаа болоогүй. ушарта ажалай эммуу байһаар. Хүдөө мэргэжэлтэд үйлэд-бодото эмхидхэлшэд ө ургаагүй. Олонхи агротехническэ бо-зорто ургаса тарян нагүй, тарня хураал-элмэри унжагайрна.

Р-эй Эдеэ хоолой ма урагшатайгаар хэ зорилготойгоор ма-хоз үнгэрэгшэ жэлһээ ощхоз» нэгэдэлдэ даһан юм. Тиихэлээ-шэнэр гансашье һү, рооһо үйлэдбэрилхэ городой эдеэ саашаэр тушаадаг болохо ди. Мүнөө дээрэ энэ ажахыдамнай түрүү-хамууд хэгдэжэ бай-

теплицэнүүдые олоор дулаасуулгын болон рнин оньһон түхеэрэлгэнүүдые тодхохо, кадрнуудаар хангаха гэхэ мэтэ олон тоото асуудалнууд шиидхэгдэхэ ёһотой болоно. Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүүрэтэр жэл бүри 10000 центнер овощ гүрэндэ худалдаха түсэбтэйбди. Бүгөөр мүнөө дээрээ оройдоо 800 центнер овощ ургуулнабди. Энээхэн тоонуудһаа үшөө хэды ехэ ажалай хэгдэхэ байһаниинь элирнэ бэзэ.

Манай совхозой ажалшад СССР-эй байгуулагдаһаар жабхаланта 60 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэнгөөр угтахын түлөө дэлгэрһэн бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ оролсоод, дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэһэн байнабди.

Ажалай амжалтанууд өөһэдөө ерэдэггүй нэмнай. Энэмнай совхозой хүдэлмэришэн, хүдөө ажахын мэргэжэлтэн бүхэнэй эршэтэ ажалаар түйлагдана. Совхозой үйлэдбэри дээрэ онсо шалгаран ажалладаг, бусад хүдэлмэришэдтэ үльгэр жэшээ харуулдаг хүнүүд манайда олон. Луговодууд А. М. Гончаров, В. Г. Аксаментов, механизаторнууд Ю. В. Аксенов, М. М. Сафиулин, Г. О. Абидуев, Н. Н. Федотов, һаалишад Р. Ж. Жамбалова, Н. В. Мануилова, Е. Б. Абидуева болон бусад тэдэнэй тоодо оролсоно.

Бидэнэр мүнөө 1220 толгой эбэртэ малтай, 4 мянга гаран хонитой, 130 толгой адуутай гээшэбди. Үхэр малаа, хонид хурьгадаа гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулхын тула бүлгэдээ бүхы хүдэлмэри аһан шадалаараа оролдожо байнабди. Ваһша ондо нилээд ехээр бэлдэгдэһэн үбһэ тэжээлдээ ээн ёһоор хандажа, гамтайгаар гаргашалха, адууһа малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхэ эрилтэ табигдана. Эдэ зорилгонуудаа урагшатайгаар бэелүүлхын тула тэжээл бэлдүүлхэ түхеэрэлгэнүүдые хүдэлгэжэ, бүдүүн тэжээл шэмэтэй болгохо, холисо тэжээлээ зоотехническэ нормын ёһоор гаргашалха, фермэ, гүүртэнүүд болон отаранууд дээрэ алмалта арьбалалтын журим нарпинаар сахиха ёһотойбди. Энэ хэрэгтэ үргэн олониитые хабаадуулха гэжэ хэлсээбди. Үбэлжэлгын үедэ фермэнүүд, гүүртэнүүд, отаранууд дээрэ арадай депутадуудай бүлэгүүд болон постнууд байгуулагданхай. Арадай хинагшад үбһэ, тэжээл гаргашалхын хойноһоо шанга хинаалта тогтоохо юм. Хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ түсэбүүдэ амжалтатайгаар бэелүүлхын тула бусадшье олон ондоо хэмжээ ябуулганууд хараалагдаба.

Манай совхоз оньһон техникээр баян юм. Бүхыдөө 49 трактор, 41 автомашина тоологдоно. Энэ техникээ ашагтайгаар, гамтайгаар хэрэглэхэ, механизаторнуудай дунда ажалай журам һанжаруулха, тиигэжэ совхозой бүхы ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ зорилготойгоор тусхай совет байгуулаабди. Тэрэ соведэй заседани дээрэ техническэ олон асуудалнууд шиидхэгдэнэ, ажалай журам эбдэгшэд тоосоно. Иигэжэ механизаторнуудай хүдэлмэриие шанга хиналтада абаха хэрэг бэелүүлэгдэнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Совхозоймнай дирекци, партком болон профсоюзан организаци ажалшадые эрхимээр хангаха, һайнаар ажаллаха эрхэ байдал олгохо асуудалда горитой анхарал хандуулна. Арбадахи табан жэлэй эхилээр 20 гаран гэрнүүдые бодхоожо, бэлэн болгообди. Тэдэ гэрнүүдые залуу бүлэтэн, гол түлэб механизаторнууд болон малшад толлобо.

Мүнөө жэлдэ Совет Армиин зэргэдэ албаяа дүүргэжэ ерэһэн 15—16 хүбүүд түрэл совхоздоо ажаллаха тухайгаа мэдүүлээ. Тэдэнэртэ моральна болон материальна туһаламжа үзүүлэгдэнэ.

Барилгада, юрэнхыдөө, ехэ мүнгэн зөөри гаргашалагдана. Ганса 1982 ондо аяар 717 мянган түхэриг һомологдоһон байгаа. Типовой фельдшерскэ пункт, шэнэ гараж, олон байрын гэрнүүд, сад-ясли гэхэ мэтэ барилганууд ашаглалгада үгтөө.

Ойрын жэлнүүдтэ 90 оротой хүүгэдэй саад, 300 һууритай соелой байшан, 60 автомашинын багтаха гараж, машина, трактор болон бусадшье техникэ заһабарилха оньһожоруулагдамал цех бодхоогдохоор хараалагдана.

Манай совхозой ажалшад, бүхы республикынгаа ажалшадтай хамта, түрэл Буряадайнгаа байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдээр угтаха гэжэ эрмэлзэнэ. Олон үндэһэ яһатанһаа бүридэһэн совхозоймнай ажалшад Совет Конституциин наран доро эбтэй эетэйгээр ажаллажа, түрэл партияа, ашата совет ороноо магтан дууланал.

Н. КУБЫШКИН,
Загарайн районой «Дружба» совхозой директор.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ үйлсын шэнэ гэрнүүд.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ХОЁР ДАБХАР ОЙ

ВАРШАВА. Гансал Польшодо бэшэ, тэрээнһээ холо гадуур мэдээжэ болоһон Радом городой телефонно аппаратурын завод хоёр дабхар ойе тэмдэглэнэ. Советскэ Союзай гадаадын худалдаа наймаанай эмхинүүдтэй харилсаа холбооной тогтоогдоһон 20 жэлэй ой СССР-эй захилшадта зорюулагдаһан 10 миллиондохи аппарат бүтээлгэтэй тудаа юм.

1962 онһоо хойшо Радомско предприятиин тамгатан телефонно аппарадуудай Советскэ Союзда эльгээлгын хэмжээн 20 гаран дахин ургаһан байна.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ЗАХИЛААР

ПРАГА. Эндэхи «Авиа» заводой цехүүдтэ халуун хүдэлмэри орьёлно. Үдэр бүри хабсаргалгын гол конвейерһээ ашаанай 50 автомобиль гаргагдана.

Мүнөө жэлдэ Советскэ Союзай захилаар предприятиин коллектив городуудта ашаа зөөлгэдэ хэрэглэгдэхэ бага автофургонуудые үйлэдбэрилжэ эхилээ. 30 градус хүйтэндэ двигателиие хүдэлгэхэ түхеэрэлгээр тэрэ хангагданхай. Кабина соонь дулаасуулха, түхеэрэлгэ хабсаргагданхай. Худалдаа наймаанай хэлсээнэй ёһоор, мүнөө жэлдэ 1750 иимэ автомобиль СССР-тэ эльгээгдэхэ юм. СССР-эй байгуулагдаһаар 60 жэлэй хүндэлэлдэ предприятиин коллектив аха дүү ороной бүхы захилнуудые болзортонь ба эрхим шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн уялга абанхай.

Энэ табан жэлдэ совет транспортын эмхинүүд «Авиа» түхэлэй 2,5 мянган автомобиль жэл бүри абажа байха юм.

«КОСМОС» ГЭЖЭ НЭРЛЭГДЭЭ

УЛААН-БААТАР. Булган аймагта — Монголой анха түрүүшын космонавт Ж. Гуррагчын тоонто нютагта шэнэ һуурин тосхон байгуулагдаа юм. Ерээдүйн госхозой 200 гаран механизатор болон таряашад тэндэ түбхинөө. Энэ һуурин тосхониие «Космос» гэжэ нэрлэбэ. Советскэ Союзай технико-экономическа туһаламжаар тус ажахы байгуулагдана. 20 мянган гектар тарилгын талмай, 10 мянган толгой мал, тарилгын ба хураалгын бүтээсэ сэхэтэй техникэ шэнэ госхоздо үгтөө. Совет мэргэжэлтэдэй туһаламжаар Монголдо мүнөөнэй хэдэн иимэ ажахы байгуулагданхай. Тарян ба мал ажал эрхилэлгые һайжаруулгада, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые дээшэлүүлгэдэ тэдэнэр шухала үүргэ дүүргэхэ юм. (ТАСС).

БАТААР ДЭМЖЭНЭ

ООП-ой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Я. Арафат түрүүтэй Палестиные сүлөөлхэ эмхиин делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ерэжэ, совет хүтэлбэрилэгшэдтэй хэһэн хани барисаата уулзалгын дүнгүүд, совет-палестинын хамтын коммюнике дэлхэйн арадуудай анхарал ехээр татаба. Дүтын Зүүн зүгтэ бодото эб найрамдал түйлаха, Палестинын асуудалые Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулгатай нягтаар холбохо хэрэгтэ Москвадахи хөөрэлдөөнүүд ехэ удха шанартай байха юм гэжэ гадаадын олониитын дунда мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүд тэмдэглэнэ.

Москвада болоһон хани барисаата уулзалга түүхэтэ удха шанартай байна гэжэ Палестинын **ВАФА** агентство мэдээсэнэ. ООП-ой делегациин хани ёһоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ерэлгэ аха дүү ёһоной дайшалхы харилсаа холбооной һүлдэ тэмдэгтэйгээр үнгэрөө гэжэ агентство дамжуулна. Тэрэнэй таһаршагүй национальна эрхэнүүдые бэелүүлхын түлөө, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб эб найрамдал хангахын түлөө палестин арадай тэмсэлые дэмжэжэ байһан тухайдаа Советскэ Союз үшөө дахин эрид шууд мэдүүлбэ.

Өөһэдөө өөһэдыгөө тодорхойлхо, бэеэ дааһан байдалтай өөһэдын гүрэниие байгуулха талаар палестинынхидэй эрхые Советскэ Союз батаар дэмжэнэ гэжэ Алжирай **АПС** агентство дамжуулна. ООП-ой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын һанамжын ёһоор, Дүтын Зүүн зүгтэ байдалые үнэн зүбөөр гуримшуулхые США хүсэнэгүй, юундэб гэхэдэ, Палестинын араб арадай үндэһэн эрхэнүүдые американ түсэб баһамжалан доромжолно.

Палестинын асуудалые, Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые гуримшуулан шиидхэхэ талаар Советскэ Союзай хараа бодол залан сэхэ байна гэжэ Ливанай **«Ан-Нида»** газетэ тэмдэглэнэ. Палестин ба бусад араб арадуудай үндэһэн национальна эрхэнүүдые дэмжэжэ байһанаа СССР батаар, залан сэхээр мэдүүлнэ.

Израильда али бүхы туһаламжа болон дэмжэлгэ үзүүлжэ байдаг США-гай хараа бодолые Советскэ Союз болон ООП эрид шангаар буруушааба гэжэ **Багдадай радио** мэдээсэнэ. Бэеэ дааһан байдалтай Палестинын гүрэниие байгуулхын түлөө тэмсэлээ үргэлжэлүүлхэ шухала байһан тухай тэдэнэр мэдүүлээ.

Дүтын Зүүн зүг тушаа уласхоорондын конференци зарлалга эндэхи байдалые бодотоор гуримшуулжа шадаха байна гэжэ Иорданиин **«Ар-Рай»** газетэ тэмдэглэнэ. ООП тэрээндэ заабол хабаадаха ёһотой.

Г.-Й. ФОГЕЛИИН ПРЕСС-КОНФЕРЕНЦИ

БОНН. СДПГ-гэй Президиумэй гэшүүн, СДПГ-һээ ФРГ-гэй канцлерай тушаалда кандидат Г.-Й. Фогель Бонндо пресс-конференци үнгэргэбэ. СССР, США болон Франци ошоһон, эдэ оронуудай хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадтай уулзажа хөөрэлдэһэн тухайдаа тэрэ мэдээсээ. Г.-Й. Фогель КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Ю. В. Андроповтой Москвада уулзажа хөөрэлдэһэн байгаа.

Г.-Й. Фогель пресс-конференциин эхиндэ мэдүүлгэ хэбэ. Тусхайлбал, тэрэ иигэжэ хэлээ. «ФРГ-гэй канцлернууд В. Брандтын, Г. Шмидтын бэелүүлһэн политикые саашадаашье баримталха байһанаа эдэ хөөрэлдөөнүүдэй үедэ тодорхойгоор ойлгуулбаб. Энэмнай Атлантическа холбоондо манай ямар хараа бодолтой байлгада, «юрэнхы дэлгүүртэ» бидэнэй оролгодо сэхэ хабаатай. Энэмнай Баруун Германиин—Франциин хани барисаанда, мүн Советскэ Союзтай болон Зүүн Европодохи манай бусад хүршэнэртэй батлаһан договорнуудые бэелүүлхэ политикые үргэлжэлүүлгэдэ хабаатай байна».

«Буу зэбсэгүүдые хураахы асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын үргэнөөр дэлгэрхэ үедэ би эдэ оронуудаар ябаһан байнаб», — гэжэ Г.-Й. Фогель хөөрөөгоо үргэлжэлүүлбэ. Тусхайлбал, 1982 оной декабриин 21-дэ Москвада болоһон баярай суглаан дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Ю. В. Андроповой хэһэн элидхэл соохи эб найрамдал хангаха, ракетно-ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха тухай шэнэ совет дурадхалнуудые онсолон зааба. Г.-Й. Фогелиин тэмдэглэһэнэй ёһоор, эдэ дурадхалнууд «бүтэмжэтэй һайн зүйлнүүдтэй» байна.

«Ракетэнүүдэй түхеэрэлгэнүүдые усадхаха, шэнэ ракетэнүүдые тодхон тараалгые болюулха хэлсээнүүдые баталха талаар хэгдэһэн алхам бүхэниие һайшаанабди. Энэ зорилгые түйлаха хэрэгтэ бүхы хүсөөрөө үүргэ нүлөө үзүүлхэ хүсэлэнтэйб», — гэжэ Г.-Й. Фогель тэмдэглээ.

СССР-эй ба ФРГ-гэй хоорондохи худалдаа наймаанай-экономическа харилсаае саашадань үргэдхэхэ шухала гэжэ Г.-Й. Фогель хэлэхэдээ, «энэ хадаа ФРГ-гэй аша туһада харюусана» гэжэ мэдүүлээ.

ХИЛЫН саанаһаа • ТАСС • АПН •

ҮНДЭР СЭГНЭЛТЭ

НЬЮ-ЙОРК. Дүтын Зүүн Зүгтэхи байдалые гуримшуулха асуудалнуудаар Советскэ Союзай хараа бодолые тон үндэрөөр сэгнэнэбди гэжэ Палестиные сүлөөлхэ эмхиин гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Ясир Арафат мэдүүлбэ. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацяар мүн лэ батадхагдаһан палестин арадай эрхэнүүдые дэмжэжэ байһан тухайдаа СССР тодорхойгоор мэдүүлнэ гэжэ Эй-би-си гэдэг американ телекомпанида интервью үгэхэдөө мэдүүлээ. Өөһэдөө өөһэдыгөө тодорхойлхо, бэеэ дааһан байдалтай гүрэниие байгуулха талаар палестинынхидэй эрхые Нэгэдэмэл Нацинуудай Организаци бүрин хүсэдөөр дэмжэнэ. Советскэ Союз хадаа агууехэ гүрэн, манай хани болоно гэжэ ООП-ой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ хэлэбэ.

Холбоото Штадууд тухай хэлэхэ болоо һаа, американ захиргаантай харилсаа тогтоолгын гашуудалта дүй дүршэлтэйбди. Ливан тушаа уялгануудые абаһаншье һаа, Бейрудай баруун секторто добтолон орохо арга США израильнинхидтэ олгоһон байна. Сабра болон Шатила лагерьнуудта шэбээлһэн палестин арадта эсэргүү зэрлиг муухай ябуулгануудые үүдхэхэ арга тэдэнэр олгобо.

ТУСХАЙ МЭДЭЭСЭЛ

ВАШИНГТОН. Эндэ тусхайтаар соносхогдоһоной ёһоор, буу зэбсэгүүд болон зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хураалгые хинаха агентствын директор Юджин Ростоу тушаалһаа бууба. Президент Рейган энээниень зүбшөөһэн байна.

США-һаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшын мүнөөнэй орлогшо Кеннет Эделман энэ тушаалда тэрэниие һэлгэхэ юм.

У. ПАЛЬМЁГОЙ МЭДҮҮЛГЭ

АЛЖИР. Эб найрамдалай түлөө, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө тэмсэл хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй гол шухала, хойшолуулшагүй зорилго болоно гэжэ Швециин премьер-министр У. Пальме Алжирай «Эль-Муджахид» газетэдэ интервью үгэхэдөө мэдүүлээ.

Шахардуу шанга байдалые һуларуулха хэрэгтэ һаад тойбо татаха, буу зэбсэгүүдые үрдилдэн бүтээхэ, ядерна хэрэгсэлнүүдые гаргаха хүсэлэнтэй американ захиргаанай хараа шэглэлые Швециин правительствые толгойлогшо эрид буруушаагаа. Иимэ үймар тэнэг хараа бодолтой Вашингтон мүноснэй байдал хубилгахые һэдэнэ. Ядерна дайнда илагшад, илагдагшад гэжэ байхагүй, харин гансал илагдагшад байха юм», — гэжэ тэрэ үгээ үргэлжэлүүлбэ.

Швециин правительство ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые зогсоохо гэһэн хараа бодолтойгоор тэмсэнэ гэжэ премьер-министр тэмдэглээ.

США-гай ЗАХИРГААНДА ХҮЛГӨӨТЭЙ

ВАШИНГТОН. США-гай буу зэбсэгүүд болон зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хураалгые хинаха агентствын директор Ю. Ростоу тушаалһаа бууба гэжэ Вашингтондо тусхайтаар соносхогдоо. Ю. Ростоу хадаа «тохёолдожо байһан аюулые усадхан зайсуулха комитет» гэдэгые байгуулагшадай нэгэн болоно. Һүүлэй үедэ тэрэ хархис хүсэнүүдэй зүгһөө шанга буруушаалгада ороһон байгаа.

Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлаха асуудалаар Р. Рейганэй захиргаанай политикын үймөө хүлгөөтэй байлгын үшөө нэгэ шэнэ гэршэ болоно гэжэ американ олониитын дунда мэдээсэлнүүдые дэлгэрүүлэн тараадаг хэрэгсэлнүүд Ю. Ростоугай тушаалһаа бууһые шэнжэлхэдээ тэмдэглэнэ.

Сагаан байшангай аппарадта, мүн США-гай правительствын албан зургаануудта һэлгэлтэ, хубилалтанууд болохо байһан тухай мэдээсэльнүүд һүүлэй үдэрнүүдтэ Вашингтоной политическэ бүлэгөөрхидэй дунда тараагдаба. Жэшээнь, президент Р. Рейганэй дүтын нүхэр болохо У. Кларкые национальна аюулгүйе сахиха асуудалнуудаар президентын туһалагшын тушаалһаа болюулжа, Сагаан байшангай аппарадай хүтэлбэрилэгшын тушаалда оруулха тухай хөөрэлдэбэ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

«АЯ ГАНГАДА» АЯТАЙ

Бэшүүрэй районой Шэбэртын дунда һургуулида «Ая ганга» гэһэн буряад хэлэ ба литературын кружок байгуулагданхай юм. Кружогой гэшүүд арадай аман үгын зохёолой дээжэ — оньһон үгэ, таабари, хуушанай дуунуудые, үреэл суглуулдаг. Эдэ материалнууд тусхай альбом болон согсологдонхой, «Ая ганга» гэһэн журнал, ханын һонин һара бүхэндэ гаргагдадаг. 10-дахи класай һурагша Баярма Митыпова эндэ илангаяа эдэбхитэй хабаадалсадаг юм. Тэрэ эхилэн бэшэгшэдэй республиканска олимпиадада хабаадалсаһан, Бүхэсоюзна «Орлёнок» гэһэн пионерскэ лагерьта амарха путёвкоор шагнагдаһан байна. Тэндэ амарха үедөө зохёохы конкурснуудта хабаадалсажа, нэгэдэхи шатын дипломоор шагнагдаа һэн.

Шэбэртэ нютаг уран бэлигтэнээр олон даа. Буряад совет литературын үндэһэ һуури табигшадай нэгэн Ц. Дон, мүнөө үеын элитэ поэт Д. Улзытуев гэгшэдэй нэрэнүүд үргэн орон соогуураа мэдээжэ болоһсор үнинэй. Олон ондоо үе сагта, ондо ондоо хэблэлээр гараһан эдэнэй номуудые «Ая гангын» гэшүүд суглуулһан байна.

СССР-эй 60 жэлэй ойдо зорюулан, Шэбэртын һургуулиин эхилэн бэшэгшэд Д. Улзытуевай зохёохы ажал ябуулга тухай үдэшэ үнгэргэбэ. Һурагшад поэдэй түрэл гаралай хүнүүдтэй, үетэн нүхэдтэй хөөрэлдэһэн, намтар тухайнь илангаяа һонирхолтой баримтануудые суглуулһан. Ая ганга тухай уянгата шүлэгөөр үдэшэ эхилээ. Поэзидэ дуратай хүн бүхэн Д. Улзытуевай уянгата шүлэгүүдэй аялга шагнан уярһан байха юм.

Гадна «Ая гангын» гэшүүдтэ уран зохёолшод Н. Дамдинов, Ц-Д. Хамаев, Ц. Жимбиев, Ц. Галанов, С. Цырендоржиев. М. Шиханов гэгшэд айлшалһан, өөһэдынгөө номуудые дурасхаал болгон үхибүүдтэ үлөөһэн. Кружогойхид шэнэ уулзалганууд, аяншалганууд тухай түсэбүүдые табинхай. Х. Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй академическэ Буряад драмын театрай табидаг зүжэгүүдээр һонирходог, артистнууд Дамба Пурбуевай, Лариса Егоровагай, композитор Юрий Ирдынеевэй зохёохы ажал ябуулгатай танилсаһан юм.

Гадна эдиршүүд хизаар оронойнгоо түүхэ тухай материал суглуулдаг, Хяагта хотын дурасхаалта газарнуудые. Новоселенгинскдэхи декабристнуудай музей һонирхон хараһан байна.

Игэжэ түрэл нютагаа, түрэл хэлээ. литератураяа шудалжа, Эхэ оронойнгоо үнэн сэхэ эрхэтэд байхаар хүмүүжүүлэгдэнэ бшуу.

Н. ДМИТРИЕВА.

ҮНГЭТЭ ДАМЖУУЛГА

БАМ-ай залуу һуурин Таксимогой гэр бүлэнүүдтэ үнгэтэ телевизорнүүд табигдаха аргатай болобо. Республикын радиотелевизионно дамжуулгын түбэй түлөөлэгшэд, тэрэ тоодо телевидениин талаар начальнигай орлогшо В. Д. Клепиков, лабораториин инженер В. В. Науменко, ахалагша электромеханик В. В. Гынденов гэгшэд шэнэ ретранслятор тодхобо.

Анхандаа эндэ ажаһуугшад гансал хара, сагаан үнгэтэй телевизорнүүдые харадаг байһан. Оройдоол 10 модоной зайда телевизионно дохёонууд хүрэдэг байһан һаа, мүнөө Таксимоһоо 20 модоной зайда ажаһуудаг зон дамжуулгануудые хараха аргатай болоо. Юуб гэхэдэ, БАМ-ай залуу һуурин жэлһээ жэлдэ үргэдэн ургана бшуу. Ой тайга соохи участогуудта хүдэлдэг модошод, механизаторнууд мүн лэ үдэшэндөө сэнхир экрануудай дэргэдэ сүлөө сагаа үнгэргэнэ.

Евг. БОГАЧЕВ.

Баунтын район.

ШЭНЖЭЛЭН ҮЗЭБЭ

Буряадай геологууд жараад онуудаар Загарай шадар шэнжэлгэ-бэдэрэлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулһан юм. Тиин «Татарский ключ» гэжэ карьероуправлени байгуулагдажа, ороной промышленна предприятинуудта шухала түүхэй эд гаргагдадаг болоо һэн. «Союзхлор» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй Усолиин химкомбинат тус фабрикын продукциие эгээл ехээр хэрэглэдэг юм.

Эндэһээ абтадаг избёосхын тон ехээр хэрэглэгдэдэг байһан дээрэһээ фабрика саашадаа улам үргэдхэгдэхэ ёһотой. Тиигэжэ «Бурятгеология» нэгэдэлэй түбэй геолого-бэдэрэлгын экспедициин коллектив Бүлюутын холисогүй избёосхын уурхайе дахинаа шэнжэлжэ үзөө.

Эндэ хүдэлмэрилдэг геологууд Виктор Александрович, Генриетта Георгиевна Ананьевтан, Клим Игнатьевич, Маргарита Викторовна Егоровтон, Николай Алексеевич Фишев, Виталий Владимирович Новиков гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа.

Геологуудай хэһэн тобшолол ёһоор. Бүлюутын избёосхын нөөсэ үшөөл ехэ, «Татарский ключ» карьероуправлениин фабрика үшөө табяад жэл соо хүдэлмэрилхэ түүхэй эдтэй гэжэ тобшологдоо. Тиимэһээл эндэ хүсэ ехэтэй шанаржуулгын фабрика баригдахаар хараалагдаба.

Н. ДАМБАЕВ.

МАГАЗИН-КЛУБ

Номдо дуратайшуул Бэшүүр тосхондо һүүлэй үедэ элдэб үдэшэнүүдые, номой һайндэрнүүдые үнгэргэдэг болоо. Эдэ бүгэдые хараада абан, эндэ номой магазин-клуб нээхэ гэһэн шиидхэбэри абтаһан байна.

Шэнэ магазин-клуб нээгдэхэдэ, райпотребсоюзай, сельпогой түлөөлэгшэд, худалдан абагшад сугларжа, олон хүн үгэ хэлээ.

— Республика дотор мүнөө оройдоол 7 иимэ магазин-клуб хүдэлдэг. Энэ наймадахинь болоно. Хүдэлмэриинь шэглэл, онол аргануу юрын магазинайхиһаа ондоо ааб даа. Зохёохы үүсхэл эндэ хэрэгтэй, хараа зорилгонуудыньшье ехэ. Мүнөөнэй хүн зониие ном һударта дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, уламжалан үргэн мэдэсэтэй, соёл гэгээрэлтэй болгохо гээшэ тон шухала ха юм. Иимэ магазин-клубуудта нэгэ янзын түсэб дурадхагдана бэшэ, харин наймаалагшадай хүдэлмэрээ ягаад эмхидхэхэ тушаа бодомжолжо үзэхэ, библиотекын методистнуудтай хөөрэлдэхэ болоно, —гэжэ Буркоопсоюзай правлениин ном худалдаха талаар ахалагша инструктор З. Д. Баннова үгэ хэлэхэдээ, онсолон тэмдэглээ.

Номой магазин-клубай соведэй түрүүлэгшээр Зинаида Тихоновна Павлова һунгагдаа. Магазиниие даагшаар Александра Петровна Полютова томилогдоо. Тэрэ дүй дүршэл ехэтэй, үнинэй наймаалагша юм. Эдэнэй эмхидхэл оролдолгын ашаар район дотор номдо дуратайшуул бүри олошорхо аабза гэжэ найдамаар.

В. БОРИСОВ.

Горпромторгын мэдэлэй магазинуудта ажалдаа зохёохы ёһоор хандадаг наймаалагшад олон юм. Эдэнэй үүсхэлээр саг үргэлжэ выставкэ-худалдалганууд эмхидхэгдэдэг, худалдан абагшадай эрилтэ, хэрэглэмжэнүүд шудалагдадаг.

70-дахи, 66-дахи ажахын тоосооной магазинуудай коллективүүд һүүлэй үедэ илангаяа оролдосотойгоор худалдаа наймаанайнгаа хүдэлмэри ябуулна. Жэшээлхэдэ, Шэнэ жэлэй һайндэрэй үедэ эдэнэр тусхай базаар эмхидхэлгэдэ эдэбхитэй хабаадалсаа. Һайндэрэй урда хэдэн үдэрэй туршада Горпромторгын наймаалагшад дүн хамта 70 мянган түхэригтэй эд бараа худалдаһан байна. Гоё һайхан хубсаһа хунарһаа эхилээд, ёлкын нааданхай, элдэб баг, костюм гэхэ мэтэ хүн зондо дурадхагдаа. 66-дахи магазинай наймаалагша Ирина Тютрина шударгы түргэнөөр урин налгайгаар худалдан абагшадые хангажа, коллективэй хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө һайшаалда хүртөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: наймаалагша И. Тютрина.

М. СУТУРИНАЙ фототекст.

УРАН БЭЛИГТЭНЭЙ ҮДЭШЭ

Хяагта хотын уран һайханай коллективүүд СССР-эй 60 жэлэй ойдо, Буряадай АССР-эй алдарта ойдо зорюулагдаһан концерт, нааданай харалга һая үнгэргэбэ. Һургуулинуудай багшанар, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын хүдэлмэрилэгшэд, районой түбэй больницын, медицинскэ училищиин түлөөлэгшэд олон янзын жанрнуудые хэрэглэн, бэлиг шадабаряа харуулаа.

Универсальна горторгын коллективэй наймаалагшадай табиһан «Куранты бьют» гэһэн литературно-хүгжэмтэ композици харагшадта илангаяа һайшаагдаа. Поэт М. Шихановай үгэ дээрэ композитор М. Манжигеевэй зохёоһон Хяагта тухай дуунууд ирагуу гоёор зэдэлээ. Районой түбэй больницын медигүүд хойто зүгэй болон белорус арадай хатарнуудые гүйсэдхэжэ, нэрьемэ альга ташалган болоо. Чанза дээрэ наадажа, буряад арадай дуунуудые дууланһан медучилищиин студентка Ирина Болгонова жюригэй гэшүүдтэ һайшаагдажа, үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна.

Энэ харалгые арадай уран бэлигтэнэй һайндэр гэжэ омогорхон нэрлэхэ дуран хүрөө һэн.

Е. СУРМАЧ.

ФИЛЬМҮҮД ОЛОШОРНО

Һургуулиин дэргэдэхи кинотеатрнууд үхибүүдые коммунис үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхэдэ ехэ үүргэ дүүргэдэг. Республикын 11 фильмотекын коллективүүд хүүгэдэй кинотеатрнуудай хүдэлмэридэ ехэ туһаламжа үзүүлдэг. Энэ талаар СССР-эй 60 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд һая гаргагдаа.

Загарайн, Мухар-Шэбэрэй, Кабанскын районууд хоорондын фильмотекэнүүд мүрысөөндэ илангаяа шалгараа Тайлбарилан хэлэбэл, түсэбөөр хараалагдаһан бүхы фильмүүд саг болзортоо харуулагдаа, харагшадай тоо олон байгаа, хүмүүжүүлгын удхатай хөөрэлдөө, лекцинүүд аша үрэтэйгөөр үнгэргэгдөө.

Гэхэтэй хамта Нижне-Ангарск, Таловка, Хэрэн һууринуудта, Гусиноозёрск хотодо һурагшадай 4 шэнэ кинотеатр үүдэеэ сэлибэ. Эндэ һуралсалай-баримтата, уран һайханай фильмүүд харуулагдахаһаа гадна, удхаарнь тематическа обзор, утреннигууд эмхидхэгдэжэ байха юм. Үшөө һайшаалтай һонин гэхэдэ, 7 һургуулида кино харуулдаг түхеэрэлгэ түрүүшынхеэ тодхогдоо.

Фильмотекэ бүхэндэ «Минии Эхэ орон—СССР», «Эб нэгэн бүлэ соо», «Минии түрэл Буряад орон» гэһэн стенд-плакадууд шэмэглэн гоёогдоо, фильмүүдэй удхаар үнгэргэгдэхэ хэмжээ ябуулгануудай түсэб табигдаа. «Ленинэй нэрэтэйгээр, Ленинэй туг доро һуранабди, тэмсэнэбди, ажаһуунабди» гэһэн уряа доро республикын һургуулиин дэргэдэхи кинотеатрнуудай хүдэлмэриин харалга соносхогдобо. Буряадай АССР-эй алдарта ойдо энэ харалга зорюулагдана.

Р. ТРОФИМОВА,
республикын фильмотекын директор.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Баатаршалгын жэшээ» — түрүү бэшэг. Республикын ажалай үдэр — материалнуудай суглуулбари. «Агаарай такси» — П. Казареновай корреспонденци. ТАСС-ай һүүлшын һонин. Нютаг нютагһаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Хүсөө нэгэдүүлхэдэ—хүдэлмэри урагшатай» — В. Яковлевай статья. «Түшэглэхэ тулгуури байбал» — Я. Николаевай статья. «Заводой һуралсалай цех» — А. Ковалевой корреспонденци. «Арбан зургаадахи тоннельнэ» — С. Лосевой статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Иван Васильевич Бабушкинай дурасхаалда» — Э. Сосновскаягай статья. Хилын саанаһаа телетайпаар абтаһан мэдээсэлнүүд. Түби дэлхэйн һонин.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Элдэб һонинной дээжэ. «Хурса гүүрһаар шурьюулан» — Л. Левченкын фельетон. «Тайгын сууряан» — А. Остальскиин корреспонденци. Соносхолнууд ба мэдээсэлнүүд.

ГАИ-гай экран

Байгша оной январиин түрүүшын долоон хоногто республикын харгынуудта 9 авари болоо. Эндэ 12 хүн гэмэлтээ, гурбаннинь наһа бараа.

«Бурятсельхозх и м и и н» МТС-эй отделениин начальник Г. Тармаев халтируухай харгые хараадаа абангүй харайлгажа ябаһаар урдаһаань ерэжэ ябаһан «Жигулитай» мүргэлдөө, хоёр автомашинын жолоошод гэмэлтээ, техникэнь эбдэрээ, һандараа.

Үхибүүдэй гэнэ усалда ороһон тухай мэдээнүүд ГАИ-гай дежурна частьда ороһоор. Январиин 6-най үдэр Улаан-Үдын 49-дэхи һургуулиин һурагша Дима Р. 6-дахи интернат һургуулиин Наташа Ф. гэгшэд добоһоо шаргаар һолжорон наадажа байһаар хажуугаарнь гаража ябаһан ЗИЛ-дэ дайруулаа. Басаган ууруг тархиин гэмэлтэлгэ абаа.

Энэл үдэр 9 наһатай Жаргал Д. басаган аварида ороо. Тэрэ зогсожо байһан автобусой саанаһаа гэнтэ гүйжэ гарахадаа, ашаанай машинада дайруулаа. Басаганда медицинскэ туһаламжа саг дары үзүүлэгдэбэшье, ямаршье аргаар абархын аргагүй байгаа.

Улаан-Үдын Октябрьска районой арадай сүүд жолоошон З. Максимовай хэрэг һая хаража үзэбэ. Һогтуугаар рульда һуугаад ябаһанай түлөө нёдондо машина жолоодохо эрхээ тэрэ хаһагдаһан юм. Теэд энээнһээ бодото тобшолол хээгүй. Дахин архиин халуунтайгаар баригдахадань, тэрэнэй хэрэг сүүдтэ дамжуулагдаба.

Н. СЕМЕНОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Январиин 16-һаа 23 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 16
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40—«Зарядкадаа зогсогты!» 9.55—«Лестница без перил»—баримтата фильм. 10.25—«Будильник». 10.55—«Советскэ Союзда алба хэнэб!». 11.55—«Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 12.40 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа. 13.10 — «Хүүгэдэй ажал хэрэгүүд». 14.10 —«Хүгжэмтэ киоск». 14.40—«Капризная принцесса»—мультфильм. 15.00—В. Розов. «Ситуация». Гүрэнэй Евг. Вахтанговай нэрэмжэтэ академическэ театрай табиһан фильм-зүжэг. 16.55—«Киногоор аяншалгын клуб». 17.55—«Танай бэшэгүүдээр». 18.35—Уласхоорондын һонин. 19.20—«12 стульев» — телевизионно олон серитэй уран һайханай фильм (3-дахи, 4-дэхи серинүүд). 22.00—«Время». 22.35—Хадаһаа санаар һолжоролгоор дэлхэйн кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн. Эрэшүүл. 23.05 —«Тэмдэглэлэй хуудаһанууд. Евгений Нестеренкын искусство» — фильм-концерт. 00.10 —Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 17.00—«Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 17.30—«Рожденная революцией» — телевизионно олон серитэй уран һайханай фильм. «Оборотни» — 8-дахи фильм. 19.05—Калининградай телевидениин программа римтата фильм. 20 гэтэй хоккейгээр С пионат. «Зоркий» ярск) —«Енисей» (К 2-дохи тайм. 21.00— нойрсогты, багашуу лит в цирке». 21.1 манай Эхэ орон» союзна уран зураг дээрэһээ репортаж Циммерман Ф. Ш зурһануудые наада «Время». 22.35—«С качелях» — те уран һайханай фи 24.00—Хоккейгээр чемпионат. «Динам «Спартак» (2-дохи үенүүд).

ПОНЕДЕЛЬНИК, 17
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 «Онтохондо айлшаар». «Приключения Буратино» (1-дэхи сери). 11.20—«Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 12.20—Шэнэ һонин (12, 25 хүрэтэр). 19.25 —Шэнэ һонин. 16.40—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 16.50—«Эжын һургуули». 17.20—Союзуудай байшангай Колонно залһаа эдиршүүлдэ зорюулагдаһан хүгжэмтэ дамжуулга. 19.35—«Томо хүшөө памятнигууд тухай хүн зондо хөөрэхэ ленинскэ түсэб.

Улаан-Үдэ. 20.00—«Байгал». — мэдээсэлэй программа. 20.30—«Манай нэрэ хүндын ба һэшхэлэй хэрэг» гэһэн циклһээ дамжуулга.

Москва. 21.00—Воронежой Гүрэнэйород арадай хоорой концерт. 22.00—«Время». 22.35 — «Фирмын хэрэгээр: США-гай түбэй тагнуулай управлениин ажал ябуулга тухай (1-дэхи дамжуулга). 00.10— «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Ород хэлэн». 13.30—Географи. Антарктидын мүнөөнэй шэнжэлгэнүүд. 14.05—Академик И. В. Курчатовай түрэһөөр 80 жэлэй ойдо. 14.35—Ботаника. 6-дахи класс. «Шэлбүүһэтэ ургамалнууд». 14.55 — «АБВГДейка...». 15.25—В. Маяковский. «Хорошо» — поэмэ. 16.25 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 16.50—Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.55—Соносхолнууд. 19.05—Буряадай АССР-эй 60 жэлэй ойдо. «Музейнүүдэй залнуудаар».

Москва. 20.00—« нославский» — фильм. 20.30—«Ту жэл: хүнүүд ба «Уренгой—Ужгород дамжуулха хоолой —«Амгалан нойрс шуул!». 21.15—«Х ли». 21.45—Барим 22.00—«Время». окоченная повест һайханай фильм. Тактакишевилиин ска зохёолнууд. кейгээр СССР-эй «Динамо» (М.)—« ба 3 шата).

ВТОРНИК, 18
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—«Неоконченная повесть» —уран һайханай фильм. 11.30 —«Евгений Нестеренкын искусство». 12.35—Шэнэ һонин. (12.40 хүрэтэр). 16.00—Шэнэ һонин. 16.20 —«Ленинградский фронт. Хроника и воспоминания» — баримтата фильм. 17.00—А. Эшпай. «Хвала свету» — 2-дохи симфони. 17.30 —Хадаһаа санаар һолжорхо спортоор дэлхэйн кубок. Эхэнэрнүүд. Австриһаа дамжуулагдаха. 18.00—«Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ». 18.30—«Хүхюун нотонууд».

Улаан-Үдэ. «Байгал». — мэдээсэлэй программа (буряадаар). 19.15 — «Манай нэрэ хүндын бү һэшхэлэй хэрэг» гэһэн циклһээ.

Москва. 19.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.05—Буряадай АССР-эй байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дамжуулга. 20.45—«Зүүн Сибирь»—киножурнал.

Москва. 20.55—«Солнечный ветер» олон серитэй уран һайханай фильм. «Поездка в Иркутск». (1-дэхи бүлэг). 22.00 «Время». 22.35—«Фирмын хэрэгүүдээр». (2-дохи дамжуулга). 22.45—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Француз хэлэн». 13.35 — Физикэ. 10-дахи класс. «Оптическа приборнууд». 14.05—«Шатарай һургуули». 14.35—«СССР-тэ томо хүшөөнүүдэй искусство». 15.05 —ПТУ-гай һурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга. 15.35—«Шинии ленинскэ библиотекэ». «Социал-демократическа революциин хоёр тактика». 16.20—Эрдэм фильм. 16.35—Шэ

Улаан-Үдэ. 1 һонирходог юумэ

Москва. 18.45— лай адресууд».

Улаан-Үдэ. 19.45— нууд. 19.55—Кино

Москва. 20.0 аялга һайхан дуун

Улаан-Үдэ. 20.5 забһарлалга.

Москва. 21.00 нойрсогты, багашуу «Уласхоорондын 22.00—«Время». верь крику ночно уран һайханай фи

СРЕДА, 19
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00—«Время». 9.40—Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Мультфильмнүүд. 10.25 —«Солнечный ветер» — олон серитэй уран һайханай фильм. «Поездка в Иркутск» (1-дэхи бүлэг). 11.30—«Киногоор аяншалгын клуб». 12.30—Шэнэ һонин. (12.35 хүрэтэр). 16.20—Шэнэ һонин. 16.25—«Түсэбтэ табан жэл — хүн бүхэнэй хэрэг». Баримтата фильмүүд. 17.05—«Горизонт».

Улаан-Үдэ. 18.05—«Саян»—хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга.

Москва. 18.35—«Дохёогоо үгыт, горнистнар». 19.05 — «Экономико алмалтатай байха ёһотой». Москвагай Л. Я. Карповай нэрэмжэтэ «Мосмедпрепараты» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлдэ түлишэ алмаха дүй дүршэл тухай. 19.15—«Долоон хоногой спортын һонин». 19.45 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—«Элүүр энхэ байлга» — тележурнал (буряадаар). 20.20—«Байгал»—мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.50—«Солнечный ветер» — олон серитэй уран һайханай фильм. «Возвращение домой» (2-дохи бүлэг). 22.00—«Время». 22.35—«Фирмын хэрэгүүдээр». (3-дахи дамжуулга). 00.05—«Мүнөөдэр түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Немец хэлэн». 14.35—Хүгжэм. 7-дохи класс. «Хариин гүрэнүүдэй композиторнуудай бүтээлнүүдтэ арадай аялга дуунууд». 14.05—«Таанадта, түрэлхид». 14.35—«Совет монументальна ба портретнэ скульптура». 15.05—«Ленинэй хэлэһэн үгэ». 15.45 — М. Ю. Лермонтов. «Манай үеын герой». 16.45—Шэнэ һонин.

Москва. 18.05—«Ород хэлэн».

Улаан-Үдэ. 18.55- нууд. 18.45—«Айлш онтохон». 19.15 — агитаторнууд боло форматорнууд». 1 льдэ болоһон уулз зүжэг.

Москва. 20.00—«Цип мовичай зохёол б хуудаһануудаар».

Улаан-Үдэ. 20.50 очерк.

Москва. 21.00 нойрсогты, багашу — «Манай саад». дай аялга дуунууд «Время». 22.35—« бачкой»—уран һайх 24.00 — «Хоккейгэ чемпионат. ЦСКА

ЧЕТВЕРГ, 20
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—«Дохёогоо үгыт, горнистнар!». 10.25 — «Солнечный ветер» — олон серитэй уран һайханай фильм. «Возвращение домой» (2-дохи бүлэг). 11.30 — Баримтата фильм. 12.00—Бүхэроссин конкурсын дипломант И. Акулинина домра дээрэ наадаха. 12.25—Шэнэ һонин. (12.30 хүрэтэр). 16.40 — Ороной телестудинуудай баримтата фильмүүд. 17.15—«Хуули мэдэхэ гүш?».

Улаан-Үдэ. 18.00—Уласхоорондын шэнжэлэл (буряадаар). 18.15 — «Байгал»—мэдээсэлэй программа. 18.45—«Манай нэрэ хүндын ба һэшхэлэй хэрэг» гэһэн циклһээ.

Москва. 19.15 — «Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет». 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00—«Бидэ БАМ баринабди». 20.30 —«Танцует ансамбль «Лиесма» — фильм - концерт. 20.50 — «Солнечный ветер» — олон серитэй уран һайханай фильм. «Будни» (3-дахи бүлэг). 22.00 —«Время». 22.35 — «Энээние хэжэ шадахат». 23.20—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дэрэ». 23.35 —«Галина Писаренко»—фильм-концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—«Испан хэлэн». 13.35—Н. А. Некрасов. «Түмэр харгы» 7-дохи класс. 14.00—«Эжын һургуули». 14.30 —Түүхэ. 7-дохи класс. «XVI зуун жэлэй хоёрдохи хахадта Россий гүрэн». 15.00—«С. Гудзенкын поэзи». 15.35 — «Броненосец Потемкин» — уран һайханай фильм. 16.50—Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.00—«Три весны Ленина»—баримтата фильм.

Москва. 18.00—«Шатарай һургуули». 18.30—«Орлёнок» телестудиин концертын зал».

Улаан-Үдэ. 19.15 нууд .19.25—«Уран тадай портредүү циклһээ. 20.10—«Тр жность быть р ром» — баримтат

Москва. 21.00 нойрсогты, багашу — Социалис «Ажа Ленинскэ ба Гүрэ дай лауреат, Нобе гай лауреат акад Прохоров һурагш далнуудта харюуса «Время». 22.35 — размышления» — най фильм. 23.45- СССР-эй чемпиона (М) — «Крылья

ПЯТНИЦА, 21
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — «Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Д. Д. Шостакович. (2-дохи номерой соната). 10.25—«Солнечный ветер» — олон серитэй уран һайханай фильм. «Будни» (3-дахи бүлэг). 11.35 —СССР-эй ба МНР-эй профсоюзуудай харилсаа холбоон тухай баримтата фильм. 12.00 —Бүхэсоюзна ба уласхоорондын конкурснуудай лауреат С. Слепокуровай концерт. 12.25—Шэнэ һонин. (12.30 хүрэтэр). 16.30 — Шэнэ һонин. 16.50—Владимир Ильич Ленин тухай баримтата фильмүүд. 17.45 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион». 18.15—«Совет уран зурагай искусствада коммунистын образ».

Улаан-Үдэ. 18.40 — «Байгал» —мэдээсэлэй программа. 19.15 —«Манай нэрэ хүндын ба һэшхэлэй хэрэг» гэһэн циклһээ.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00—Кино-зураглал. 20.05—«Хани харилсаан»—тележурнал. 20.35 — Ленинградай М. Горькиин нэрэмжэтэ академическэ драмын Ехэ театрай фильм-зүжэг. 22.00—«Время». 22.35—Теннисээр Европын чемпионат. СССР-эй ба Англиин суглуулагдамал команданууд. 23.20 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 23.35 — А. Дворжак. «Фортепианнын квинтет».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 12.55—Дамжуулгын программа. 13.00—Англи хэлэн. 13.35—Түүхэ. 4-дэхи класс. (Граждан дайнай геройнууд тухай). 14.05—«Уран зохёолшод Владимир Ильич Ленин тухай». М. Прилежаевагай хөөрөөн. 14.35—«Совет уран зурагай искусствада ажалай темэ». 15.05—Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 15.15—«Звездочет» — тележурнал. 16.05—«Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ» —киноэпопей. «Освобождение Польшы» (16-дах 16.30 — Шэнэ һо Харьковай искусс тудай студентнэр концерт. 19.15—«З ба ажабайдал».

Улаан-Үдэ. 19.45 бастилия» — уран фильм.

Москва. 21.00 нойрсогты, багашу Эб найрамдал хам комитедэй түрүү Жуковай хөөрөөн. мя». 22.35—«Желе —уран һайханай ф Баскетболоор Евр пионуудай кубок. «Цибона» (Вагреб) Югославиһаа дам

СУББОТО, 22
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55—Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55—Физкультура эрхилэгшэдтэ заабаринууд. 10.05—Хүүгэдэй дуу, хатарай «Гусельки» ансамблиин концерт. 10.35 — «Разбег» — баримтата фильм. 11.05—«Спортлотогой» 4-дэхи тираж. 11.15—«Таанадта, түрэлхид»

Улаан-Үдэ. 11.45—Шэнэ һонин (буряадаар). 11.55—«Сэлэнгэ» — тележурнал (буряадаар). 12.35—Киноочерк.

Москва. 12.55—В. Маяковский. «В. И. Ленин». 13.40 — Сталинградай байлдаанай 40 жэлэй ойдо.

Улаан-Үдэ. 15.10 — «Факел». 15.30 — «Ленинэй захянуудта үнэн сэхэбди» — киноочерк.

Москва. 16.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 16.30—«Этюд для домино с роялем» —уран һайханай фильм. 17.50 —А. Петров. «Сотворение мира». 17.15—«Ан амитадай айма́гта». 18.15—Политическэ шэнжэлэгшэ В. П. Бекетовэй хөөрөөн. 18.45—Мультфильм. 19.00 —Останкинадахи Концертын студида «Дуун-82» гэһэн үдэшэ. 22.00—«Время». 22.35 — Р. Штраус. Хүгжэм. 22.45 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. «Спартак»—ЦСКА (2 ба 3 шата).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 11.45—Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 12.25 — «Харгын аюулгүйе сахиха».

Улаан-Үдэ. 12.55 — Ном уншаха дуратайшуулай анхаралда. 13.25 — Мультфильмнүүд. 14.35 — «Залуушуулай уран бэлиг».

Москва. 15.10 — «...имени Василия Андреева» — фильм-концерт.

Улаан-Үдэ. 16.15 тэ забһарлалга.

Москва. 16.20 киоск». 16.50 — шад тухай хөөрө Телеочерк. 17.50 хотын телестудии 18.40 — Ажаһуу лэмжэ хангадаг дай хүдэлмэрилэ рысөөн. 20.45 — дын шэнжэлэл. 2 галан нойрсогты, 21.15 — «Элүүр — эрдэм дэлгэрү рамма. 22.00 — — «Самые красив — уран һайханай дэхи ба 2-дохи

ВОСКРЕСЕНИ, 23
НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 8.55 — Дамжуулгын программа. 9.00 — «Время». 9.35 — Зарядкада зогсогты. 9.50 — Духовой оркестр наадаха. Телевизионно конкурс-харалга. 10.05 — «Будильник». 10.35 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.35 — «Элүүр энхэ байлга». 12.20 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.50 — «Совет газар дээрэ болоһон уулзалга». 13.05 «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.05 — Хүгжэмтэ киоск. 14.35 — Конькигаар урилдалгаар Европын чемпионат. Эхэнэрнүүд. Голландиһаа дамжуулагдаха. 15.00 — «Балерина Галина Мезенцева»—фильм-концерт. 16.15 — А. Н. Островский «Доходное место». ССР Союзай Гүрэнэй академическэ Бага театрай фильм-зүжэг. 18.50 — Мультфльм. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — «Веселые истории» — ухибүүдтэ фильм. 21.00 — «Киногоор аяншалгын клуб». 22.00 — «Время». 22.35 — А. Н. Толстойн түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаһан үдэшэ ССР Союзай Ехэ театрһаа дамжуулагдаха, 24.00 — Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 16.20 — Фильм-концерт. 16.45 — «Рожденная Революцией» — уран һайханай фильм. «Последняя встреча» (9-дэхи фильм). 18.10 — Телеэкранай хүгжэм. 20.00 — «Газар дээрэ, огторг да». 20.30 — Ма пондентнүүд хөөр «Амгалан нойрс шуул!» 21.15 — СССР-эй чемпион «Динамо» (М) — 22.00 — «Время». римтата фильм. 2 кейгээр СССР-эй «Динамо» (М) — ба 3 шата).

Редактор Р. Б

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23. редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь —2-50-25, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-60-91, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта —2-69-58, культуры и школ —2-60-21, информации —2-34-05, переводов —2-54-93, писем и селькоров —2-67-81, корректорская —2-25-41, машинное бюро —2-57-63, фотолаборатория—2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типограф ственного комитета Бурятско делам издательств полиграфи ной торговли.
Н-03334. Заказ № 13. И